

Strahovi na Dunaju pred našimi delavci so neutemeljeni

Prejšnji teden je vodstvo Avstrijske zveze sindikatov (ÖGB) povabilo na sestanek na Dunaj predstavnike sindikatov iz petih držav kandidatk (Madžarske, Poljske, Češke, Slovaške in Slovenije). Kot nam je povedal Dušan Semolič (na sestanku je sodeloval tudi Milan Utroša), je bil povod za sestanek zlasti strah nekaterih v Avstriji in tudi drugih članicah EU, da bo po njeni razširitvi in sprostitvi pretoka delovne sile zlasti v obmejnih deželah prišlo do negativnih posledic. Bojijo se, da bo množični pritisk delavcev iz novih članic ogrozil delovna mesta in znižal ceno njihove delovne sile. Najbolj se bojijo dnevnih in tedenskih migrantov in dela na črno. V Avstriji zaradi teh strahov razmišljajo celo o začasnih kvotah dotoka delovne sile, ki bi jih odpravili, če bi se strahovi pokazali za neutemeljene. Na naše vprašanje, kaj so jim povedali, je Semolič odgovoril:

“Predstavniki sindikatov držav kandidatk smo dokazovali, da strahovi niso utemeljeni. Midva z Milanom Utrošo sva jim povedala, da se bolj bojimo, da bo Slovenija na slabšem, ker bodo delo v EU iskali zlasti strokovno najbolj usposobljeni Slovenci. Povedala sva tudi, da je Slovenija že občutila posledice prostega pretoka blaga, zaradi česar so pri nas zaprla vrata številna podjetja in je precej delavcev ostalo brez dela. Dodala sva tudi, da se naši delavci neradi selijo, da so zelo nemobilni. Povedala sva, da naš bruto domači proizvod le malo zaostaja za tistim v nekaterih članicah EU, podobno je z našimi plačami, ki so po kupni moči dokaj velike. Poudarila sva, da je pri vstopanju novih članic pač treba obravnavati vsa področja skupaj, saj pri nekaterih pridobivamo mi, pri drugih pa drugi. Na noben način pa vprašanj in problemov v zvezi s širitvijo ne bi smeli obravnavati diskriminatorno, kot to počnejo nekateri v članicah EU. Diskriminatorno obravnavajo tudi delavce iz nekaterih vzhodnoevropskih držav, saj jih označujejo za divjake.”

Na vprašanje, kakšne dogovore so sprejeli, pa je predsednik ZSSS odgovoril: “Vsi udeleženci bomo okrepili medsebojno sodelovanje. Prepričani smo namreč, da lahko probleme rešujemo sproti in zmanjšujemo upravičene in neupravičene strahove. S kolegi iz Avstrije se bomo skušali že kmalu dogovoriti, kako organizirati pravno zastopanje naših delavcev, ki se bodo začasno ali trajno zaposlili v sosednji državi.”

F. K.

Svobodni Sindikati Slovenije

VABIMO VAS
NA SHOD

PROTI

NEONACIZMU

ZA

MIR

STRPNOST IN SOŽITJE

16. NOVEMBRA 2000, OB 12.00

PRED KULTURNIM CENTROM
»SREČKO KOSOVEL« V SEŽANI

OBKOVANJE, ALENKA VCELUJ - FOX ŠTIP LJUBLJANA

“Pismo županom je očitno zaleglo,” nam je povedal Sandi Bartol, sekretar Sindikata delavcev trgovine Slovenije. “Te dni prejemam odgovore županov slovenskih občin, ki kažejo, da lokalne skupnosti pripravljajo odloke o kriterijih in merilih za dejurne trgovine.”

Bartolovo pismo županom objavljamo na 5. strani, kjer poročamo tudi o nočnem sindikalnem sestanku delavk Emone Merkur v Domu sindikatov v Ljubljani.

Pogovor s sekretarjem območne organizacije ZSSS Dolenjske in Bele krajine Jožetom Mikličem

“Po združitvi območnih organizacij ZSSS za Dolenjsko in Belo krajino (združena območna organizacija je začela poslovati 1. julija) dosegamo cilje, ki smo si jih zadali ob združitvi,” pravi sekretar nove združene območne organizacije Jože Miklič. “Za cilj smo si zastavili okrepitev strokovne službe in finančne moči sindikatov, povečanje števila članov in ugodnosti, ki jim jih nudimo. Te cilje že uspešno uresničujemo.”

V združeni območni organizaciji za Dolenjsko in Belo krajino imamo okoli 20.000 članov, za katere opravljamo vse strokovne naloge. “Z združitvijo smo območni organizaciji zagotovili primerno finančno bazo. Vsem članom zagotavljamo pravno pomoč z lastno pravno službo. Z racionalizacijo strokovnih služb bomo letno privarčevali okoli dva milijona tolarjev, saj ne potrebujemo več dela po pogodbah. Zaradi delitve in organizacije dela se sekretarji lahko bolj specializirajo za področja, ki jih pokrivajo. Tako vse potrebe za 20.000 članov ZSSS na območju uresničuje pet zaposlenih, eden pa dela s polovičnim delovnim časom.”

Dobre strani združitve

Člani ZSSS v Beli krajini so zaradi večje finančne moči združene območne organizacije pridobili nekatere ugodnosti, ki jih prej niso imeli. Mednje sodi tudi pravica do brezobrestnega posojila od 60.000 do 100.000 tolarjev. Člani ZSSS na Dolenjskem pa so pridobili nekatere ugodnosti v Delavski hranilnici, ki so jih imeli doslej bolj urejene v Beli krajini. Vsem članom so na voljo storitve pravne, ki je profesionalno zaposlena na območni organizaciji in pooblaščenca za zastopanje delavcev.

“Z združitvijo sredstev smo okrepili finančno moč območne organizacije in ohranili sklad materialnih pomoči, ki ni majhen in zadostuje za potrebe v sedanjih ekonomskih in socialnih razmerah na območju. Območje Dolenjske in Bele krajine je enoten gospodarski in zaposlitveni prostor. Na tem so enotno organizirani tudi delodajalci in različne regijske ustanove. Združeni smo močnejši tudi v pogajanjih s socialnimi partnerji v regiji.”

Združitev območnih organizacij ZSSS Dolenjske in Bele krajine že daje uspehe

“Nekateri naši člani so bili v preteklosti marsikdaj zbegani, ker sta bili v regiji dve organizaciji in niso vedeli, kje naj uresničujejo svoje sindikalne pravice – ali tam, kjer so zaposleni, ali v svojem domačem kraju. Zdaj tega ni več,” pravi Miklič. “Še bolj pomembno pa je, da smo združeni v močni območni organizaciji manj občutljivi za konkurenco.”

Nadpovprečni gospodarski dosežki

“Čeprav je naša območna organizacija strokovno in finančno močnejša, to še ne pomeni, da smo uspeli rešiti vse probleme, ki tarejo delavce,” pravi Miklič. “Res je, da dosega gospodarstvo v regiji relativno dobre gospodarske rezultate (po kazalcih uspešnosti smo med vsemi slovenskimi regijami na 3. do 4. mestu v državi, po izvozu na zaposlenega delavca pa celo na prvem mestu), kar se, žal, ne kaže tudi v višini plač. Bile so že nekaj odstotkov nad povprečjem v državi, sedaj pa že zaostajamo. Od dobre splošne slike pa odstopajo nekatere dejavnosti, ki so v krizi v vsej državi. Zelo resna kriza je v čevljarstvu (v zadnjem času smo bili v tej dejavnosti priča dvema stečajema in eni prisilni poravnavi), v tekstilni industriji, zlasti metraži in konfekciji, močno sta zdesetkana tudi kovinska industrija in gradbeništvo.”

Tista podjetja na Dolenjskem in v Beli krajini, ki so bodisi z lastnim znanjem in raziskovalnim delom ali pa s pomočjo tujih naložb poskrbela za nove tehnologije in razvoj, pa danes po Mikličevih besedah dosegajo dobre gospodarske rezultate. Med podjetja, ki uspešno poslujejo zaradi tujih vlaganj, sodijo

Revoz z 2300 zaposlenimi, Damfoss s 1200 zaposlenimi, Novoterm-Pfilander, Bramac in še nekatera, medtem ko Tovarna zdravil Krka z blizu 3000 zaposlenimi dosega dobre rezultate zlasti zaradi svojega znanja in naložb.

Pozitivne izkušnje s tujimi naložbami

“Izkušnje na našem območju kažejo, da so uspela prebroditi gospodarsko krizo in se uveljaviti kot uspešna zlasti tista podjetja, ki so posvetila ustrezno skrb razvoju: to pomeni, da so poskrbela za naložbe v nove tehnologije in nove programe, za razvojno znanje, kadre, ustrezno organizacijo dela ter za zagotavljanje trga,” pravi Miklič. “Uspešna velika podjetja so za seboj potegnili tudi razvoj drobnega gospodarstva in obrti, ki se lahko zares uspešno razvija samo ob močni industriji.”

Kljub relativno ugodnim gospodarskim gibanjem imajo na območju Dolenjske in Bele krajine tudi socialne probleme, vendar manj kot v več drugih slovenskih regijah. Tako se je denimo stopnja brezposelnosti v zadnjem obdobju s 14 odstotkov zmanjšala na 10 in je najnižja med regijami v državi. “Trenutno je na območju okoli 5000 brezposelnih delavcev. Problem pa je v tem, ker je večina med njimi težje zaposljiva. Gre za starejše delavce, invalide, delavce brez kvalifikacije in druge težje zaposeljive kategorije delavcev.”

“Podjetja v regiji tudi na novo zaposlujejo delavce, vendar ima več kot 70 odstotkov na novo zaposlenih sklenjeno delovno razmerje za določen čas,” pravi Miklič. “Ti delavci so še vedno zaskrbljeni za svojo perspektivo, poleg tega pa se slabo vključujejo

v sindikat. Ker so večinoma zaposleni le za določen čas, se bojijo, da jim delodajalec zaradi tega ne bo podaljšal delovnega razmerja. Ker niso v sindikatu, so tudi manj zaščiteni. Svobodni sindikati si seveda prizadevamo, da bi takšne razmere presegli.”

Največ težav imajo delavci na podeželju

“Največ problemov imajo delavci v manjših in novonastalih podjetjih. Marsikateri kvazi menedžer v takšnem podjetju razmišlja samo o tem, kako bi na hitro ustvaril dobiček, zato delavcev ne obravnava kot razvojnega dejavnika, temveč samo kot strošek,” pravi Miklič. “V takšnih podjetjih delavcem kršijo minimalne pravice, ki jim jih dajejo zakoni in kolektivne pogodbe. Bolj kot gremo na podeželje, več je tovrstnih problemov, saj imajo delavci izven urbanih središč manj zaposlitvenih možnosti in so bolj odvisni od delodajalca.”

“Sreča v nesreči je, da ima večina delavcev s podeželja - takšnih je na našem območju okoli tretjina – še dodatne prihodke iz kmetijstva in priložnostnih del. To blaži njihov ekonomski in socialni položaj,” ugotavlja Miklič. “Dejstvo pa je, da so ti delavci v sindikalnem gibanju manj odločni in radikalni, saj jim dodatni zasluzki dajejo občutek večje socialne varnosti.”

“Kljub ugodnim gospodarskim gibanjem zadnje čase opažamo, da se razmere socialno najbolj šibkih slojev slabšajo. To se odraža v povečanju števila članov, ki pri naši organizaciji prosijo za denarno pomoč. Včasih smo ugoditev prošnjam za pomoč mesečno potrebovali dva milijona tolarjev, sedaj pa trikrat več – torej šest milijonov. Vzroki za takšno stanje so zlasti v hitrejši rasti cen, še posebej energije, stroškov šolanja otrok, nakupa ozimnice. Povečali so se tudi davki in prispevki za mestno zemljišče in številni drugi stroški.”

Skrb za pravno pomoč članom

S kakšnimi težavami pa se srečujejo delavci v podjetjih? Kateri spori so najbolj pogosti? “Največ delavcev se k naši službi pravne pomoči zateče po pomoč zaradi izgube zaposlitve in neustreznih prerazporeditev, manj pa je zadnje čase takšnih, ki bi jih odpuštili delo zaradi stečajev,” pojasnjuje Miklič.

“V zadnjem času je veliko reorganizacij v trgovskih podjetjih ter na področju bančništva, zavarovalništva in še v nekaterih dejavnostih, kjer se srečujejo s presežki srednjega kadra, medtem ko mnogi visoko izobraženi kadri odhajajo v Ljubljano. Naša služ-

rajo biti nadpovprečne tudi plače. Naša regija se mora po vseh kazalcih razvoja - tudi po plačah - začeti primerjati z osrednjo slovensko regijo. Če so nad povprečjem v Sloveniji plače po individualnih pogodbah, potem morajo biti nadpovprečne tudi delavske plače. To bo v naslednjem obdobju naše osnovno vodilo.”

“Če bo potrebno, bomo v boju za takšne plače, ki ustrezajo doseženim rezultatom, posegli tudi po ostrejših metodah sindikalnega boja,” pravi Jože Miklič. “Dejansko pa nam nič drugega niti ne preostane, saj je na našem območju huda konkurenca med sindikati. Če želi ZSSS ohraniti in še povečati število svojih članov, se mora tudi v bodoče odločno bojevati za ohranitev pravic delavcev in tudi za plače, ki bodo na ravni doseženih gospodarskih rezultatov.”

Na vprašanje, kako komentira razplet dogodkov v podjetju Inter Tob iz Novega mesta, je Miklič odgovoril: “Spet se je pokazalo, da lahko najslabše doleti le delavec. Sindikat mora pri uporabi metode sindikalnega boja imeti občutek za pravo mero. Zgolj napenjanje mišic ne daje rezultatov, še manj pa pomaga delavcem. Skrajno zaostrovanje in nepripravljenost za sklepanje kompromisov pa ne daje možnosti za uspešno rešitev v korist delavcev. Dogodki v tem podjetju (slabo vodena stavka, v kateri je večina stavekajočih ostala kar doma, prisilna poravnava, prepoved vstopa v podjetje za direktorja in lastnika a) so dokaz slabe sindikalne strokovnosti in organiziranosti.”

Prejšnji teden ste bili pobudniki posveta sekretarjev območnih organizacij ZSSS, ki so se v Novem mestu pogovarjali o finančnih in drugih vprašanjih. Lahko o tem kaj poveste? “Res je bil posvet organiziran tudi na mojo pobudo. Mislim, da je takšen način sodelovanja potrebno uporabljati pogosteje. Finančna vprašanja so tako resna, da je treba rešitve doreči tako načelno kot glede izvedbe. Problem neenotnega financiranja Zveze je treba rešiti čim prej, saj bo sicer nezadovoljstvo v posameznih okoljih še večje. Sedaj Zveza skupaj z območnimi organizacijami prejme za osnovni program (temeljni na statutu) od sindikatov različen odstotek sredstev (ZSSS prejema od 3,3 do 9,0 odstotka). Večina udeleženih sekretarjev območnih organizacij je pozdravila pobudo delovne skupine, ki je predlog pripravila. Ocenili smo tudi, da bodo po novem območne organizacije prejele povprečno okoli 10 do 15 odstotkov manj denarja, kar bi bilo treba po treh mesecih preizkusne dobe po potrebi popraviti. Nismo pa podprli načina nakazovanja po dvanajstih in na podlagi finančnega načrta. Zavzeli smo se za delitev na podlagi prilivov članarine iz območij. Takšna rešitev bi nas za pridobivanje članstva bolj stimulirala.”

T. K. in F. K.

Jože Miklič: “Dogovor o financiranju ZSSS sprejeti čim prej!”

ba pravne pomoči ima veliko dela tudi zaradi tega, ker v nekaterih podjetjih ne spoštujemo določil kolektivne pogodbe v zvezi z izplačevanjem regresa, jubilejnih nagrad, stimulacij, inovacij in celo regresa za prehrano. Zadnje čase je manj stečajev in več prisilnih poravnjav ter individualnih sporov.”

Nadpovprečni rezultati – nadpovprečne plače

Katerim nalogam nameravajo Svobodni sindikati na Dolenjskem in v Beli krajini, sedaj ko so združeni, posvetiti največ pozornosti? “Gospodarstvo na našem območju se je v zadnjih letih tehnološko, kadrovsko in tržno uspešno prestrukturiralo, zato dosega nadpovprečne poslovne rezultate. V ZSSS ne smemo več pristajati na majhne plače na račun delovnih mest,” pravi Miklič. “Če so v naši regiji gospodarski rezultati nadpovprečni, mo-

SLOVENIJA V EVROPSKI UNIJI
Vse kar mora vedeti Slovenec – jutrišnji državljani EU

Ali se pravilno reče Evropska unija ali Evropska zveza?

Odgovor: Pravilno je Evropska unija! Večina svetovnih jezikov namreč pozna obe besedi unija in zveza. Če je bil torej leta 1992 v Maastrichtu izbran izraz Evropska unija, je bilo s tem zavestno poudarjeno, da gre za gospodarski in politični unijo natančno določene skupine držav kot posledico procesa združevanja in integracije političnih postopkov in institucij. Jezikoslovci so zato predlagali, naj se uporablja izraz Evropska unija in se s tem izogne nejasnostim in zamešnjavam, ki bi lahko bile posledica prevodov, kot sta Evropska zveza ali Evropsko združenje.

Vir: publikacija Slovenija v Evropski uniji, Urad vlade za informiranje, avgust 2000

Nočni sestanek članov sindikata podjetja Emona Merkur

Sandi Bartol, sekretar Sindikata delavcev trgovine Slovenije, je za ta ponedeljek ob deveti uri zvečer sklical

sestane članov sindikata iz podjetja Emona Merkur. Z vabilom, objavljenim na oglasni strani Dela, je članice in člane povabil kar v Dom sindikatov v Ljubljani. Sestanka se je udeležilo kakšnih 50 delavk iz širšega območja Ljubljane in Litije. Toliko jih je prišlo tudi zaradi tega, ker jih dosedaj še nihče ni povabil skupaj, da bi jim nalil čistega vina. Predstavnikom sindikata so se zato po pogovoru za vabilo zahvalile z aplavzom.

“Za nenavadno vabilo sem se odločil zaradi razmer v podjetju, kjer prihaja do odpuščanja večjega števila presežnih delavcev in prehajanja dela delavcev k novim zasebnim delodajalcem,” je po uvodnem pozdravu pojasnil Bartol. Vse to je posledica Mercatorjevega prevzema tega podjetja. Novi lastnik pa se je odločil za čiščenje, pri čemer številne trgovine zapira ali oddaja drugim trgovcem. Za trgovce in trgovce iz teh trgovin sta le dve možnosti, pristati, da pridejo k drugemu delodajalcu ali biti na spisku trajno presežnih delavcev.

Kot je povedal Bartol, se je nanj in sekretarje območnih odborov SDTS v zadnjih mesecih obrnilo 152 delavcev Emone Merkur. “Probleme, ki so jih trgovke in trgovci prinašali na sindikat, je sindikat skušal reševati v dogovoru z vodstvom in strokovnimi službami tega podjetja. Navedel je tudi konkretne podatke o nadomestilih plače, na katera lahko računajo trajno presežni delavci, in nadomestilih za delavce na čakanju. Delavci na čakanju lahko zaradi plačne politike, ki izhaja zlasti iz izhodiščnih plač, pričakujejo le po 48.000 tolarjev, nadomestilo na zavodu pa je lahko še precej nižje.

“Naloga sindikata je, da delavce zaščiti. Če se družba odloči, da bo delavce odpustila ali oddala drugemu delodajalcu, jo je sindikat dolžan opozoriti, da mora pri tem spoštovati zakonodajo in kolektivno pogodbo. To vlogo je sindikat tudi uresničeval in z nekaterimi predlogi in zahtevami uspel.”

O prerazporejanju delavcev drugim delodajalcem pa je Bartol dejal: “SDTS ima številne sla-

be izkušnje z novimi podjetniki. Do problemov prihaja, ker dobra podjetja (Emona Merkur je bila do zaposlenih zelo fer) delavce oddajajo slabim podjetnikom. Pri oddajanju delavcev morajo družbe spoštovati zakone in kolektivno pogodbo. Sindikatu morajo dati predhodno na vpogled listine o prehajanju. Pri prevzemu delavcev je bistveno: da se delavcu, ki prehaja iz družbe v drugo družbo delovno razmerje ne prekine, da ostanejo njegove pravice nespremenjene, da je sprejet v delovno razmerje za nedoločen čas, da mu ni določeno poskusno delo, da je razvrščen v isti tarifni razred. Do oddajanja delavcev je sindikat načelno zelo kritičen, ker večino tistih, ki delavce oddajajo, zanima le to, kako se delavce znebiti čim ceneje in hitreje.

Če bi delodajalci vse to spoštovali, bi bilo sporov veliko manj. Če pa delavec dobi neustrezen pa-

Sindikat skša zmanjšati probleme 300 trgovk in trgovcev

pir, se lahko najprej pritoži na ustrezen organ v podjetju. Če ta njegove vloge ne sprejme, se delavec lahko pritoži na sodišče, kjer pa mora računati, da postopek ne bo končan tako hitro.

Problem delavcev Emone Merkur pa je, da so večinoma prešli že več različnih papirjev, zaradi česar je nezaupanje med delavci veliko. Za sklic sestanka smo se odločili, ker bi radi vplivali na ureditev razmer, dokler je še mogoče,” je svoj uvod zaključil sekretar SDTS.

Stane Drobnič, sekretar območnega odbora SDTS za Ljubljano z okolico (v tem območju je tudi največ trgovin in problemov), je dodal, da ima precej trgovk dva sklepa. Po prvem so določene za trajno presežne, po drugem pa naj bi prešle k drugemu delodajalcu. To kaže na dvojno politiko in povzroča pri prizadetih negotovost. Za sindikat so pomembne reference novega delodajalca, ki bi jih morali preveriti tisti, ki trgovine z delavci oddajajo, vendar jih žal to ne zanima. Če prevzemnik sprejme delavce na delo za nedoločen čas in potem kmalu trgovino zapre, se delavci ne morejo nadejati ničesar, saj takšni podjetniki običajno nimajo premoženja.

Po Drobničevih besedah so sklepi, ki jih prejema delavci,

vedno bolj oskubljeni. Na začetku so sestavljalci upoštevali dogovore s sindikatom, kasneje pa so skušali čim več zadev izpustiti. S tem skušajo delavcem prikriti, katere so njihove pravice. Nove papirje sestavlja odvetniška pisarna, ki dela tudi za Mercator in je, kot vse kaže, plačana od količine papirjev, ne od njihove kalivosti. Papirji so pomankljivi tudi glede tega, ali so odpravni ne obračunane v bruto ali neto zneskih, je povedal Drobnič.

Trgovke so najprej spraševale o tem, ali še velja, da so presežne delavke, kot so bile določene septembra, ali pa so dolžne sprejeti novejši sklep o prerazpore-

Pred živčnim zlomom

“Po desetih letih sem zgubila stanovanje. V Emone Merkur delam 15 let. Sedaj nas je pet oseb stisnjenih na 29 kvadratov. Ne vem, ali bom še imela delo. Ne vem tudi, ali bom sploh lahko še delala, saj se vsa tresem. Sem pred živčni zlomom. Lahko se zgodi tudi kaj zelo hudega,” je povedala ena od delavk prodajalne na Vodnikovem trgu v Ljubljani.

Z delavkami Emone Merkur so se pogovarjali (od leve proti desni): Stane Drobnič, Sandi Bartol, Franci Lavrač in Iva Butinar.

ditvi k drugemu delodajalcu. Zvedele so, da morajo drugi papir zavrniti, velja torej to, da ostajajo presežne delavke. Druge trgovke so spraševale, kdaj bodo ostale doma, ali z dnem, ko opravijo inventuro in se njihova trgovina zapre, ali z iztekom odpovednega roka. Poučili so jih, da lahko do konca odpovednega roka ostanejo na delu, če jih bo k njemu razporedil delodajalec. V nasprotnem primeru pa jim bo delodajalec izdal sklep o čakanju na delo. Eno od delavk je zanimalo, ali lahko k drugemu delodajalcu preide, še preden ji poteče odpovedni rok. “Lahko, ven-

dar nam morate javiti, h komu greste, da nas ne boste prenesli okoli za odpravnino,” je odgovorila Iva Butinar, direktorica organizacijsko-spolnega sektorja Emone Merkur, ki je tudi sodelovala na sestanku.

Ena od delavk je vprašala, zakaj med presežne delavke niso uvrščene šefice prodajaln. Butinarjeva je povedala, da so jih lahko prezaposlili v Mercatorju, saj usposobljenih poslovođij manjka.

Več delavk se je pritožilo, da ves čas, kar prejema sklepe, niso nikjer mogle dobiti ustreznih informacij. Njihove poslo-

vodkinje niso vedele ničesar, strokovne službe podjetja pa niso mogle priklicati niti po telefonu. (Stane Drobnič je dan po sestanku posebej za nas ugotovil, da je bilo v trgovinah Emone Merkur na področju Ljubljane, Štajerske in Dolenjske obravnavanih 300 presežnih delavcev. Strokovna služba podjetja bi po njegovem mnenju ta projekt morala pripravljati vsaj pol leta. Ker ga je pripravila preveč na hitro, je med delom skušala sproti odpravljati napake. In ko delaš hitro, se novim napakam ni mogoče izogniti.) Ostanite v sindikatu in se o vsem, kar vam bodo dajali, posvetujte s sindikatom. Ničesar

ne podpišite takoj, so trgovkam svetovali sindikalisti.

Sicer pa so skoraj vse udeležene, med kakšnimi petdesetimi je bil le en moški, želele preiti med presežne delavke.

Stane Drobnič jim je zato povedal, da prevzemi delavcev niso nujno slabi. Mercator je svojo bifeje oddal že pred dvema letoma, vendar se na sindikat ni prišla pritožiti še nobena prevzeta delavka.

Iva Butinar pa je zbranim zagotovila, da se bo v teh dneh oglašila v vseh prodajalnah, kjer so še problemi, torej na Vodnikovem trgu, na Celovski 63, na Prušnikovi, v Senožetih, Litiji

Francšek Kavčič

Sindikat delavcev trgovine Slovenije

Spoštovani gospod župan (mestne) občine

V zvezi z izvajanjem Pravilnika o obratovalnem času prodajaln (Ur. l. RS št. 36/2000) vas v imenu delavcev dejavnosti trgovine Slovenije ponovno prosimo za pomoč in sodelovanje. Gre za čimprejšnji sprejem Odloka o kriterijih in merilih za določanje dežurnih prodajaln (3. odstavek 2. člena citiranega pravilnika oziroma sprememb), na podlagi katerih bodo pristojni v občinski upravi decembra potrjevali urnike dežurnih obratovalnih prodajaln v letu 2001.

V Sindikatu delavcev trgovine Slovenije, v katerega je včlanjenih več kot 40.000 delavcev, ocenjujemo, da je do sedaj le deset lokalnih skupnosti sprejelo ustrezne odloke. Bojimo se, da bodo v občinah, ki odlokov ne bodo sprejele, posamezni občinski uradniki le na podlagi svojega subjektivnega mnenja izdajali za trgovce in trgovke usodna soglasja o obratovalnem času prodajaln ponoči, ob nedeljah in praznikih. Takšen obratovalni čas namreč močno posega v pravico delavk in delavcev do dnevnega in tedenskega počitka.

Sindikat delavcev trgovine Slovenije vam je že v juliju posredoval možni vzorec Odloka o kriterijih in merilih za določanje dežurnih prodajaln, ki poleg interesov delodajalcev in potrošnikov vsaj delno upošteva interese zaposlenih v trgovini in njihovo pravico do počitka.

Ker v Sindikatu delavcev trgovine Slovenije želimo, da bi dežurni obratovalni čas prodajaln za leto 2001 temeljil na sprejetih odlokih, smo se z našimi sekretarji območnih odborov dogovorili, da bodo sodelovali pri pripravi odlokov lokalnih skupnosti. Naši sekretarji območnih odborov torej čakajo, da jih povabite k pripravi in obravnavi predlogov Odlokov o kriterijih in merilih za določanje dežurnih prodajaln v vaši občini.

Sporočamo vam, da je za področje vaše lokalne skupnosti odgovoren ki ga lahko pokličete po telefonu Vam in vašim sodelavcem je pripravljen nuditi strokovno pomoč pri pripravi in obravnavi odloka, ki bo upošteval spremembe in dopolnitve pravilnika, kot jih je na predlog SDTS sprejel minister za ekonomske odnose in razvoj. Če ste odlok na teh izhodiščih že sprejeli, sprejmite to pismo za brezpredmetno.

V pričakovanju sodelovanja pri oblikovanju in sprejemanju za delavce tako pomembnega in usodnega odloka vas s spoštovanjem pozdravljamo.

Lep pozdrav!

Sandi Bartol, sekretar SDTS

Na povabilo sindikata se je odzvalo največ trgovk in natakarič.

SINDIKAT DELAVCEV TRGOVINE SLOVENIJE

JAVNO POVABILO

Vabimo naše člane - delavce Emone Merkur d.d. Ljubljana, ki se jim spreminja delovno-pravni in zaposlitveni status, in druge na delovni pogovor, ki bo

v ponedeljek, 13. 11. 2000, ob 21. uri v prostorih Sindikata delavcev trgovine Slovenije (Dom sindikatov), Dalmatinova 4, Ljubljana.

Na pogovoru vas bomo temeljito seznanili z vašimi pravicami, ki jih imate v postopku prerazporejanja k drugemu delodajalcu ali v postopku ugotavljanja trajno presežnega delavca.

tudi trgovci imajo družine

ZA NEDELJSKI POČITEK

SINDIKAT DELAVCEV TRGOVINE SLOVENIJE

JAVNO POVABILO

Vabimo naše člane - delavce Emone Merkur d.d. Ljubljana, ki se jim spreminja delovno-pravni in zaposlitveni status, in druge na delovni pogovor, ki bo

v ponedeljek, 13. 11. 2000, ob 21. uri v prostorih Sindikata delavcev trgovine Slovenije (Dom sindikatov), Dalmatinova 4, Ljubljana.

Na pogovoru vas bomo temeljito seznanili z vašimi pravicami, ki jih imate v postopku prerazporejanja k drugemu delodajalcu ali v postopku ugotavljanja trajno presežnega delavca.

tudi trgovci imajo družine

ZA NEDELJSKI POČITEK

Sekretar Sandi Bartol

Pogovor z Albertom Vodovnikom, predsednikom SKEI

“Povečanja plač za štiri odstotke delodajalci ne morejo odkloniti”

S predsednikom SKEI smo se pogovarjali o izzivih, objavljenih tudi v prejšnji številki našega glasila, kako doseči napredek na pogajanjih o plačah, saj sedanje ne omogočajo dostojnega življenja. Govorili smo tudi o nekaterih vprašanih, glede katerih ima SKEI drugačno stališče kot drugi sindikati iz sestave ZSSS. Ker SKEI pri delu veliko sodeluje tudi z ministrstvom za gospodarske dejavnosti, smo želeli zvedeti tudi, kaj meni o najnovejši aferi s tega ministrstva.

Kaj je novega pri pogajanjih o povečanju plač?

Najprej moram povedati, da smo pred dopusti podpisali povečanje izhodiščnih plač za 2,15 odstotka. Česa podobnega ni podpisal noben drug sindikat. Naš republiški odbor je zahteval nadaljevanje pogajanj, na katerih naj bi dosegli še 10-odstotno povečanje izhodiščnih plač. Naš cilj je tudi izenačitev izhodiščne plače za prvi tarifni razred z minimalno plačo. Predstavniki vseh treh združenj pri GZS, podpisnikov kolektivne pogodbe naše dejavnosti, so nam odgovorili, da pogajanj ni mogoče nadaljevati. Pravijo, da je bilo 2,15 odstotka največ, na kar so lahko pristali. Dodajajo, da so zaradi tega povišanja prejeli več negativnih reakcij iz podjetij.

V odgovor so tudi zapisali, da veljavni dogovor o plačni politiki prepušča stimulacije podjetniškim kolektivnim pogodbam, v katerih naj bi do veljave prišla zlasti povečana produktivnost. Za naše zahteve tudi pravijo, da sodijo med systemske rešitve, o katerih se odloča v ekonomsko-socialnem svetu, kjer naj bi prišlo do ustreznih dogovorov.

In kaj je o tem odgovoru dejal izvršni odbor SKEI, ki se je sestel prejšnji teden?

Sklenil je, naj partnerjem še enkrat pišemo in predlagamo začetek pogajanj. Če odgovor ne bo pozitiven, se je izvršni odbor pripravljen za pogajanja boriti z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Poleg pogajanj o povečanju izhodiščnih plač predlagamo delodajalcem tudi pogajanja o pristojušnjem dodatnem pokojninskem zavarovanju.

Sodeč po dosedanjih izkušnjah, bodo delodajalci

pogajanjem spet nasprotovali ali z njimi vsaj zavlačevali. Kaj bo SKEI naredil?

Če na pogajanja ne bodo pristali, se bo sestel republiški odbor in odločil o metodi, s katero bomo pogajanja izsilili. Na pomoč bomo poklicali tudi kolege iz Nemčije, Avstrije in drugih držav, s katerimi smo skupaj podpisali memorandum o tarifni politiki.

Boste nastopili tudi s kakšnim novim argumentom?

Albert Vodovnik: “Afera na ministrstvu za gospodarske dejavnosti vzbuja dvom o kredibilnosti ljudi, ki prodajajo državno premoženje.”

Ob tem ko imajo polna usta informacij o izboljševanju poslovnih rezultatov in povečevanju dobička, jih bomo vprašali, kam bodo dali presežni denar. Če so pripravljeni na različne pogovore o tem, kam bi novoustvarjeni denar lahko šel, ne morejo odklanjati zgolj pogajanj o povečanju plač. Gre namreč za plačevanje tistih, ki dobiček ustvarjajo.

Vam in drugim sindikatom so večkrat očitali, da se skušate pogajati na pamet, brez tehtnih argumentov. Je pri vas sedaj kaj drugače?

V SKEI je bilo vedno drugače. Že v začetku pogajanj pred dvema letoma smo delodajalcem predložili obrazložen predlog nove plačne politike in povečanja plač. Naši pogajalci so tokrat pripravili tudi analizo njihovih odgovorov, iz katere je razvidno prav to, kar oni očitajo nam. Ugotovili so, da se naši partnerji pri naših glavnih zahtevah želijo skriti za ekonomsko-socialnim svetom, kjer naj bi prišlo do odločitve o spremembah ali novi o plačni politiki. SKEI bi sicer sedaj lahko začel postopek pomirjanja, ki je predviden v kolektivni pogodbi dejavnosti, vendar bi s tem verjetno le izgubili čas za akcijo. Počakali bi lahko tudi do od-

mo toliko napovedovali. Naredili bomo tisto, kar bo zaleglo. Izračunali smo namreč, da bi bilo zgolj zaradi rasti cen in drugih kazalcev januarja plače treba povečati za dobre štiri odstotke. Tega pa nam delodajalci ne morejo odkloniti.

O minimalni plači večkrat govorite kot o nečem, kar otežuje pogajanja v vaši dejavnosti. Lahko to pojasnite?

Res ugotavljamo, da pogajanja na ravni sindikalnih central ne vplivajo pozitivno na naša pogajanja. Bojimo se nevarnosti, da bo minimalna plača postala socialna plača, o vsem drugem pa naj bi bila možna le pogajanja v podjetjih. Ker podjetja v naših dejavnostih večinoma nimajo strokovnjakov za to področje, se bo pogajati skoraj nemogoče. Povrh pa premik pogajanj iz dejavnosti v podjetja izničuje vlogo in moč sindikatov dejavnosti. Sindikat se namreč postavljamo in dokazujemo prav s kolektivnimi pogodbami. Če bo tendenca (k njej se zelo nagibajo delodajalci) premika k pogajanjem v podjetjih obveljala, lahko pride tudi do občutnega poslabšanja položaja delavcev v številnih podjetjih. Zaradi vsega tega bomo predsedstvo ZSSS predlagali, da se o ciljih pri nadaljevanju pogajanj v okviru ekonomsko-socialnega sveta uskladimo.

Naj še dodam, da do podobnih tendenc prihaja tudi v nekaterih razvitih državah, kjer so bila kolektivna pogajanja na zelo visoki ravni. Naši kolegi v evropski organizaciji kovinarjev ugotavljajo, da smo od vseh tranzicijskih držav le pri nas dosegli relativno dobro urejene odnose med socialnimi partnerji. Češki sindikati naprimer tega niso dosegli. Naše kolektivne pogodbe bi lahko postale vzor, kako urejati odnose med delom in kapitalom tudi v državah, kjer demokratični odnose šele začenjajo razvijati.

Večkrat opozarjate tudi na problem reprezentativnosti nekaterih sindikalnih central. Lahko tudi to pojasnite?

Na ministrstvu za delo, ki izdaja odločbe o reprezentativnosti

ločitve na pogajanjih v ekonomsko-socialnem svetu, kjer pa se pogajanja tudi zatikajo. Tretja možnost je, da pogajanja izsilimo. Če se bomo odločili za to, bo republiški odbor moral izbrati tudi metodo.

Ne boste spet le grozili s splošno stavko?

Mogoče smo o splošni stavki res le govorili in zato zdaj ne bo-

so le številke, ki niso skladne z dejanskim stanjem. Če ne morejo na ministrstvu narediti ničesar, lahko mi iz podjetij zberemo prave podatke o številu članov posamezne sindikalne centrale.

To moramo razčistiti, saj kar nekaj konfederacij ni sposobnih izpeljati odmevnih širših akcij. Če nekateri sindikati niso opravilno sposobni, z njimi izgublja celotno sindikalno gibanje.

Na seji izvršnega odbora ste govorili tudi o financiranju ZSSS. Kaj ste sklenili?

Člani izvršnega odbora so menili, da predlog novega finančne-ga sistema še ni zrel za sprejem. Zaradi tega smo predlog poslali v obravnavo še regijskim in območnim organizacijam. Odločili se bomo šele na tej podlagi. Predvidevam, da bo stališče SKEI do predlaganih rešitev negativno. Prepričan sem tudi, da se moramo sindikati dejavnosti dogovoriti, kako priti do strokovnega odnosa pri ZSSS, ki bo opravljal analize in imel bazo podatkov za podkrepitev akcij sindikatov dejavnosti. Osebnostno tudi menim, da mora biti financiranje ZSSS enotno za vse sindikate, tako financiramo tudi mednarodne sindikalne organizacije.

Ste sodelovali na seji predsedstva ZSSS, ko je sprejelo predlog listine o financiranju?

Sodeloval sem, vendar sem bil preglasovan. Narobe je, da v predsedstvu diktirajo politiko manjši sindikati, ne pa sindikati, ki dajemo največ denarja (SKEI daje več kot 30 odstotkov vsega denarja).

Vaše razprave so se torej dotaknile tudi organizacijskih problemov. Lahko še kaj dodate o možnih rešitvah?

V naši ZSSS se bo treba pogovoriti o tem, kako sindikate dejavnosti organizirati po treh izhodiščih: industrijskem, storitvenem in javnih službah (temelje-

čih na proračunu). Če Nemcev ni sram povedati, da se število industrijskih delavcev zmanjšuje, in zato sindikate združujejo, bi lahko ukrepali tudi pri nas. Če industrijski sindikati v perspektivi ne bodo več opravljali vodilne vloge, morajo to prevzeti drugi sindikati in se zanje tudi usposobiti.

Lahko komentirate podkupninsko afero na ministrstvu za gospodarske dejavnosti?

Afera nedvomno vzbuja dvom o kredibilnosti ljudi, ki se ukvarjajo s prodajo državnega premoženja in razpolagajo z denarjem davkoplačevalcev. Spomnim naj, da je poteklo leto dni od moje pobude, dal sem jo kot svetnik v državnem svetu, naj zamenjajo upravo in nadzorni svet Slovenskih železarn, saj njuni podatki o prodaji posameznih družb in poslovnih rezultatih niso bili verodostojni. Da je SKEI imel prav, se je pokazalo pri prodaji Jekla Štore. Mislim, da naše trditve držijo tudi pri Tovilu, Armaturah Muta in Težki livarni Ravne. Prepričani smo, da je v teh in drugih primerih prišlo do velikega oškodovanja državnega premoženja.

Državni zbor je za sanacijo Slovenskih železarn odobril veliko denarja. Po naših podatkih precejšen del ni prišel na ta naslov (mogoče je razlog tudi v tem, da premoženje ni bilo s koncerna preneseno na lokacije), torej se je nekam zgubil. Bil je med drugim porabljen za sanacijo bank in še kaj drugega, samo za železarne ne.

Ker nočemo, da bi ta kratko potegnili delavci, lahko le opozarjamo. S tem seveda ne moremo vsega premakniti, saj prvi mož Slovenskih železarn po našem vedenju še vedno zavaja lastnike in javnost, ko trdi, da so rezultati ugodnejši kot kdaj koli.

Franček Kavčič

Koliko je upokojencev in kolikšne so pokojnine

(Povzetek gradiva: Pregled ravni pokojnin in drugih denarnih prejemkov, ki jih je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje izplačal oktobra letos)

V prvih desetih mesecih letošnjega leta je v primerjavi z decembrom lani sedem desetih odstotka več vseh upokojencev, starostnih upokojencev je več za 0,9 odstotka. Naraščanje števila starostnih upokojencev je mogoče pripisati strahu pred novim pokojninskim in invalidskim zakonom.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljevanju: Zavod) je oktobra izplačal skupaj 468.765 pokojnin, od tega 283.765 starostnih, 97.864 invalidskih ter 86.550 družinskih in vdovskih ...

Pokojnine se usklajujejo, kot določajo veljavni zakoni. Sedaj se pokojnine usklajujejo na podlagi uradnih statističnih podatkov o gibanjih povprečnih plač na zaposlenega. Za izračun se uporabijo bruto plače, ki se po posebni formuli preračunajo v neto zneske. Zakon pa ne dopušča možnosti, da bi negativna gibanja pri plačah povzročila zmanjšanje pokojnin. Poleg zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju se za izračun povečanja pokojnin uporablja tudi zakon o minimalni plači, regresu in usklajevanju plač (sprejet na podlagi dogovora o plačni politiki, minimalni plači, regresu).

Na tej podlagi so se zaradi plač, izplačanih v decembru lani (zaposleni so takrat prejeli tudi precej 13. plač), pokojnine januarja povečale za pet odstotkov. Ker so se junija, ko so zaposleni prejeli plače za maj, le-te povečale za 2,8 odstotka, so se julija pokojnine povečale za enak odstotek. Po prejšnji ureditvi bi se zaradi porasta plač v decembru pokojnine povečale tudi februarja, in sicer za 6,8 odstotka, vendar do oktobra ne bi bilo novega povečanja.

Ob tem je bilo povprečje izplačanih plač v septembru za 0,8 odstotka nižje od decembrskega. Povprečje plač v prvih osmih mesecih pa je kar za pet odstotkov nižje od povprečja v decembru lani.

Povprečna pokojnina v prvih desetih mesecih letos je znašala 82.615 tolarjev, če pa upoštevamo tudi izplačani varstveni dodatek, znaša povprečje 84.125 tolarjev. (Varstveni dodatek so oktobra prejeli upokojenci z manj kot 64.146 tolarji pokojnine – tolikšno pokojnino prejmejo tisti z najnižjo pokojninsko osnovo – in če mesečni dohodki na člana njihove družine niso presegli 57.694 tolarjev.)

Razmerje med plačo in pokojnino se kljub uveljavitvi novega zakona še ni bistveno spremenilo. Če je leta 1996 povprečni starostni upokojenec prejel povprečno 77,2 odstotka povprečne plače, je leto kasneje prejel 76,5 odstotka, leta 1998 76,7 odstotka, lani 78,3 odstotka, v prvih desetih mesecih letos pa 78,4 odstotka.

Višina odmerjene pokojnine je odvisna zlasti od pokojninske osnove, na katero vplivajo vplačila prispevkov med trajanjem pokojninskega zavarovanja in seveda tudi pokojninska doba. Na odmerjeno pokojnino vplivajo še številni drugi faktorji, ki jih na tem mestu ne bomo naštevali.

Ob povprečni pokojnini so zanimivi tudi podatki o tem, koliko ljudi prejema denimo manj kot 50.000, koliko manj kot 100.000 in koliko nad 200.000 tolarjev. Manj kot 50.000 tolarjev je oktobra prejelo 12,02 odstotka starostnih upokojencev, od 50.000 do 100.000 je prejelo – 52,014 odstotka, od 100.000 do 200.000 – 22,91 odstotka in nad 200.000 – 2,93 odstotka starostnih upokojencev. (Do uveljavitve novega zakona je najvišja možna starostna ali invalidska pokojnina znašala 302.247 tolarjev, od katere je bilo seveda treba plačati dohodnino.) Če pokojnine razporedimo v razrede po pet tisoč tolarjev, ugotovimo, da je največ tistih, ki so prejeli od 95.000 do 100.000, bilo jih je 6,34 odstotka.

Oktobra letos je Zavod izplačal 46.536 varstvenih dodatkov, največ prejemnikov je bilo med tistimi, ki prejemajo družinske pokojnine – 18.144, na drugem mestu so invalidski upokojenci – 15.129, na tretjem pa starostni upokojenci – 13.236.

Upokojenci so prejeli tudi dodatek za pomoč in postrežbo – oktobra je ta dodatek prejelo 22.941 upravičencev. Višji znesek – 44.902 tolarja – so prejeli tisti, ki pomoč in postrežbo potrebujejo za opravljanje vseh življenjskih potreb, nižjega – 22.451 tolarja – pa tisti, ki potrebujejo pomoč in postrežbo pri večini svojih potreb.

Zavod je oktobra izplačal 50.025 invalidnin, do katerih imajo pravico ljudje z določeno telesno okvaro. Invalidnine prejemajo večinoma upokojenci (več kot 84 odstotkov), pa tudi zavarovanci.

Državno pokojnino je Zavod lani izplačeval prvič. Oktobra je Zavod iz tega naslova izplačal 75 posameznikom po 25.130 tolarjev. Število upravičencev je manjše, kot so pričakovali predlagatelji te rešitve. Razlog je zelo verjetno v premajhni razliki med državno pokojnino in socialno denarno pomočjo.

Prilpavil: F. K.

NAJ SE VE ...

Kar 30 do 40 % slovenskih delavcev pri delu uporablja računalnik. Slikovni zaslon je vsak računalniški alfanumerični ali grafični zaslon, ne glede na uporabljeni način prikazovanja. Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom velja za vse delavce, ki **najmanj polovico polnega delovnega časa** pri delu uporabljajo računalniško opremo z zaslonom. Ne velja pa za kabine, iz katerih se krmilijo vozila ali stroji, računalniške sisteme na prevoznih sredstvih, prenosne sisteme, ki niso namenjeni za redno delo na delovnem mestu, računske stroje in blagajne z majhnim zaslonom ter za pisalne stroje z majhnim zaslonom.

Vir: Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom (Uradni list RS, št. 30/2000), s katerega zahtevami morajo delodajalci najkasneje do 20. aprila 2002 uskladiti delovna mesta, ki so do 31. 12. 2000 že obstajala. Delovna mesta, nastala po 1. 1. 2001, pa morajo pravilnik izpolnjevati takoj.

Uspešen začetek pogajanj Sindikata Glosa

Glosa – Sindikat kulture Slovenije in ministrstvo za kulturo sta s svojima ekspertnima skupinama danes začela usklajevati predloge sprememb kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti in pravilnika o napredovanju zaposlenih v kulturi.

Obe skupini, ki ju vodita Ivan Pal, državni sekretar ministrstva za kulturo, in Doro Hvalica, pred-

sednik Sindikata Glosa, sta izrazili pripravljenost dokončno popraviti porušena razmerja plač v kulturi v odnosu do plač zaposlenih v primerljivih dejavnostih javnega sektorja in zagotoviti zaposlenim v kulturi boljši in z naravo dela pogojevan materialni položaj.

Na današnjih pogajanjih smo posebno pozornost posvetili do-

datkom za delo nosilnih poklicev, podcenjenosti dela vrhunskih orkestrskih izvajalcev, neenakopravnemu položaju umetniških ustvarjalcev, ki sklepajo delovna razmerja za določen čas, rednemu in izrednemu napredovanju zaposlenih v kulturi in pravici, da vsi zaposleni v kulturi lahko napredujejo za pet plačilnih razredov.

To slednje bo podpisano v kratkem, veljalo pa bo zagotovo od 1. januarja 2001.

Usklajevanje se bo nadaljevalo prihodnji torek.

Doro Hvalica, predsednik

Sindikat **GLOSA**

**SINDIKAT
KULTURE
SLOVENIJE**

Naši novi telefoni:

Centrala: **01/43 41 200**

Glosa: **01/43 41 254**

01/43 41 294

Faks: **01/43 34 279**

01/43 12 195

01/23 17 298

Za člane Sindikata Glosa

Vsem, ki vas je obvestilo o jesenski sindikalni delavnici do- slej ponevedoma obšlo

Pozdravljeni,

“Po jeseni se pomlad pozna,” smo napisali za moto na naši skupščini pred dvema letoma.

Pa naj bo tokrat tudi tako. Spravimo plodove, pripravimo se na zimo, pa bo pomlad vsem v veselje.

Zato vas vabim na

Jesensko sindikalno delavnico,

ki bo od 23. do 25. novembra v našem Sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici.

Iz sredstev vaše sindikalne organizacije ali iz sredstev vašega zavoda (za izobraževanje) si zagotovite 17.100 tolarjev za dva polna penziona, plus kosilo v soboto. Ne pozabite na stroške potnine v Radovljico in nazaj in žepnino!

Vse ostale stroške (organizacija, prostori, predavatelji, literatura, izvajalci gledališkega in glasbenega programa itd.) nosi glavni odbor Sindikata Glosa.

In kaj vam je treba storiti?

Prijavite se ali zainteresirane sindikalne sodelavce in si zagotovite pravico do plačane odsotnosti z dela za dva dni. Podroben

program in del gradiv vam bomo poslali takoj, ko prejmemo vašo prijavo.

Prijavite se na naslov: SINDIKAT GLOSA, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljani, na faks: 01/ 23 17 298 ali telefon 01/43 41 294.

Ker se dober glas širi v deveto vas, pričakujemo velik odziv, zato bomo lahko sprejeli samo prvih 40 prijav.

Pa še to: vreme bo lepo!

Lep pozdrav.

Doro Hvalica, predsednik

Program:

- Spremembe kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti
- Spremembe Pravilnika o napredovanju zaposlenih v kulturi
- Predlog Slovenskega nacionalnega kulturnega programa
- Zakon o varstvu in zdravju pri delu
- Trženje kulture
- Zakon o delovnih razmerjih
- Dodatno pokojninsko zavarovanje

Predvideni predavatelji:

Rudi Seligo, minister za kulturo, Ivan Pal, državni sekretar v MK, Mitja Rotovnik, direktor Cankarjevega doma, Dušan Semolič, predsednik ZSSS, Gregor Miklič, izvršni sekretar predsedstva ZSSS, Doro Hvalica, predsednik Sindikata Glosa

Izvajalci kulturnega programa:

Gašper Tič, igravec MGL, z monokomedijo “Joj, kako sem prišel na svet” in glasbena skupina Tera folk s koncertom.

Na Portugalskem smo zvedeli veliko koristnega

Delegacija medregijskega sindikalnega sveta Furlanije, Julijske krajine in Slovenije, v katerega so vključene ZSSS, Konfederacija 90, CGIL, CISL in UIL, je obiskala konfederacijo sindikatov CGTP Portugalske. Vanjo je včlanjenih okoli 80 odstotkov vseh zaposlenih delavcev na Portugalskem. Ta sindikalna konfederacija je bila ustanovljena leta 1970, in sicer v ilegali, zaživela je šele po revoluciji leta 1970.

Portugalski kolegi so nam povedali, da je vključevanje te države v Evropsko unijo temeljilo na ekonomskih in političnih motivih. Proces združevanja se je pričel v sedemdesetih letih in je trajal do leta 1985. Sindikati so bili do procesa združevanja zelo kritični, zlasti zaradi skrbi za položaj delavcev. Menili so, da zaradi nerazvitega portugalskega gospodarstva ne bo mogoče zagotavljati enakopravne konkurence. Vse to pa bi po njihovo-

vem mnenju zelo negativno vplivalo na položaj delavcev, plače in raven zaposlenosti.

Glavne ovire združevanja so bile v kmetijstvu in odnosih s sosednjo Španijo. Pri združevanju so dobili veliko sredstev za investicije predvsem v infrastrukturo in izobraževanje, kar je po njihovem mnenju zelo pomembno zaradi slabe kvalifikacijske strukture zaposlenih. S pogajanjmi so zagotovili osemletno prehodno obdobje za področje kmetijstva, za druga področja pa deset let. V tem času so opravili tudi privatizacijo javnega premoženja, ki pa še ni v celoti zaključena.

Del državnega premoženja je bil prodan (telekomunikacije, energetika). Izkupiček je bil porabljen za pokrivanje dolgov države. V tem času je prišlo do pritoka tujega kapitala.

Sedaj je po njihovem mnenju dotok sredstev iz Evropske unije premajhen, saj zadošča le za okoli 25 odstotkov nujnih investicijskih vlaganj.

Gospodarski položaj se na Portugalskem poslabšuje zaradi negativne trgovinske bilance. Prav zaradi tega tudi rast plač ni na zadovoljivi ravni. Ravno v tem času so se v CGTP dogovorili o novih zahtevah: minimalne plače naj bi znašale 69.800 eskudov, plače naj bi bile večje, delovni teden pa 35 ur. Minimalna plača znaša okoli polovico poprečne plače v državi. Za lažje razumevanje: razmerje med tolarjem in eskudom je približno ena proti ena.

Portugalski sindikati svoje zahteve usklajujejo z razmerami v zdravstvu, socialni politiki in zaposlovanju. Rast plač ponavadi ne presega seštevka inflacije in rasti družbenega bruto proizvoda. Plače določajo s kolektivnimi pogodbami na ravni države. Rezultat take politike po njihovem mnenju vpliva na dokaj nizko stopnjo brezposelnosti (uradno 4,5 odstotka), zato bodo tako politiko nadaljevali tudi v bodoče.

Lahko rečemo, da so bili pogovori zelo koristni, saj smo dobili vrsto napotil o tem, na kaj moramo biti pozorni pri našem vključevanju v Evropsko unijo. Poleg tega pa smo pridobili tudi nekatere izkušnje za celovito obvladovanje razvojne, socialne in plačne politike.

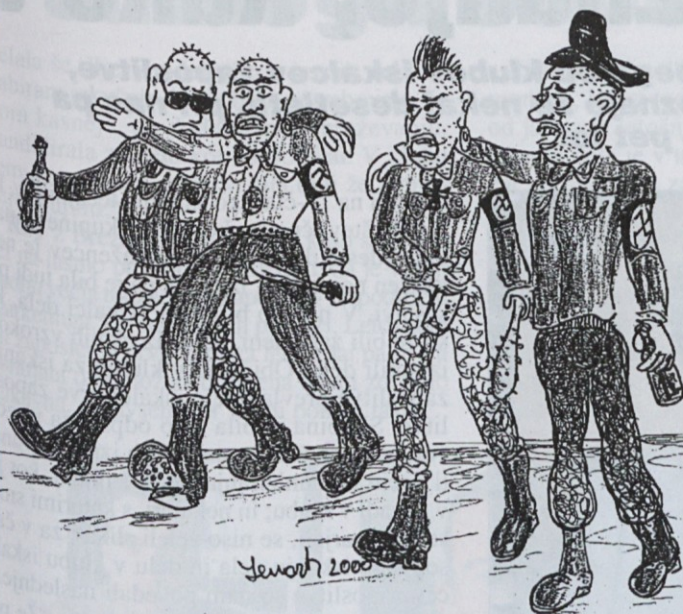
Brane Mišič

Decembra gre delavcem 13. plača

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije poziva delodajalce, naj v skladu z 49. členom splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti, določili kolektivnih pogodb dejavnosti in kriteriji za ugotavljanje dela plač iz naslova uspešnosti poslovanja v podjetjih zagotovijo v letošnjem decembru realizacijo dogovorjenih sklepov za izplačilo dela plače iz naslova uspešnosti poslovanja (13. plača, plača iz naslova uspešnosti poslovanja družbe).

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije prav tako poziva delodajalce, naj v decembru zagotovijo izplačilo "božičnice" povsod, kjer je to določeno s kolektivno pogodbo dejavnosti oziroma kolektivno pogodbo podjetja, ali s posebnim dogovorom med sindikatom in vodstvom družbe.

Mag. Dušan SEMOLIČ, predsednik ZSSS

ŠE JE ČAS, USTAVIMO NACIZEM!

Azbest ubija zahrbtno

Severna Primorska ječi v obupu. V Salonitu Anhovo je v preteklih desetletjih delalo kakšnih 6000 delavcev. Čeprav v tem podjetju od 20. decembra 1996 ne uporabljajo več azbesta, je na stotine nekdanjih delavcev že obolelo zaradi izpostavljenosti tej snovi. Mnogi so umrli v hudem trpljenju. Azbest namreč ubija zahrbtno. Nevarna so le mikroskopsko majhna azbestna vlakna. S prostim očesom nevidna se zlahka razpršijo po zraku, ljudje jih z zrakom vdihnejo, že vdihnjene pa iz pljuč ni mogoče odstraniti. Pri vsakem vdihu in izdihu azbestna vlakna neopazno režejo pljučno tkivo. Po mnogih letih izbruhne smrtonosna bolezen. Praviloma najprej po 16 letih od prve izpostavljenosti azbestu, najpogosteje pa šele 30 ali 40 let kasneje! Prav zaradi časovne odmak-

njenosti izbruhne bolezni se ljudje dolgo niso zavedali, kako smrtonosen je azbest. Z njim je v preteklosti delalo 22.500 slovenskih delavcev! Marsikje z njim delajo še danes! Zaradi azbestnih izdelkov v našem življenjskem okolju (salonitke na strehah in toplotne izolacije, ki se cefrajo od starosti, itd.) pa smo zaradi azbesta ogroženi vsi.

Toda če se seznanimo z navodili za varno ravnanje, se je bolezni mogoče izogniti. V naslednjih tednih vas bomo seznanili s tovrstnimi sporočili z mednarodnega posveta o zmanjšanju posledic izpostavljenosti azbestu, ki sta ga 9. novembra v sodelovanju s Kliničnim inštitutom za medicino dela, prometa in športa organizirala Mestna občina in Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica.

Lučka Böhm

Sindikalna lista

November 2000	Gospodarske dejavnosti (temelj je SKP za gospodarstvo) SIT	Javni sektor* (nekdanje negospodarstvo) SIT
---------------	---	--

Prvi del

1. Dnevnice		
– cela dnevnic		
(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	4.012,00
– polovična dnevnic		
(nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	2.005,00
– znižana dnevnic (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.397,00
2. Kilometrini (od 27. 6. 2000 dalje)	49,83	49,83
(od 22. 8. 2000 dalje)	47,91	47,91
(od 5. 9. 2000 dalje)	48,81	48,81
(od 19. 9. 2000 dalje)	50,13	50,13
(od 2. 11. 2000 dalje)	52,80	52,80
(od 14. 11. 2000 dalje)	49,86	49,86
3. Ločeno življenje*	76.269,00	58.562,00
4. Prenosišče – povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec		
5. Regres za prehrano (od 1. 7. 2000)		
– po SKPGD (na delovni dan)	582,00	582,00

Drugi del

1. Jubilejne nagrade		
– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	57.912,00	49.232,00
– za 20 let	86.868,00	73.848,00
– za 30 let	115.824,00	98.464,00
2. Odpravnina ob upokojitvi	381.348,00	581.055,00
oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodneje		oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodneje
3. Solidarnostne pomoči*		
– po SKPD – ob smrti delavca	114.404,00	98.464,00
– ob smrti v ožji družini	57.202,00	–
4. Minimalna plača (od 1. 8. 2000)	80.783,00	80.783,00
5. Zajamčena plača	42.456,00	42.456,00
6. Regres za letni dopust		
– najmanj	107.712,00	107.712,00
– ali največ	135.518,00	
(70 % povprečne slovenske plače)		

1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).

2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.

Strokovna služba ZSSS

“Pravkar prihajam s pogovora v nekem podjetju. Upam, da bom prišla v ožji izbor in da bom potem tudi izbrana,” je vesela in malce razburjena pripovedovala Mojca, ena izmed udeleženk programa kluba iskalcev zaposlitve, ki potekajo v ljubljanskem podjetju Kadis. “V prihodnjem tednu pa imam razgovor še v dveh podjetjih, kjer sem že izbrana v ožji krog kandidatov za zaposlitev.”

Mojca je nezaposlena že šest let, toda ker prvo leto pri iskanju dela ni bila uspešna, je čas izkoristila za pridobitev višje stopnje izobrazbe. V klubu iskalcev zaposlitve pa se je naučila delodajalcem predstaviti svoje zmožnosti. Podobno uspešna je bila tudi njena kolegica v klubu Urška, ki je, čeprav razpis nekega podjetja ni

Voditeljica kluba iskalcev zaposlitve v Kadisu Kristina Šircelj Oblak nam je povedala, da so v njem doslej pomagali 365 nezaposlenim osebam, kar 67 odstotkov pa se jih je uspelo zaposliti. Letos se je v program kluba vključilo 125 nezaposlenih, ne le iz ljubljanskega bazena, pač pa tudi z Gorenjske, iz Kočevja in od drugod, saj mnogi menijo, da je v Ljubljani moč prej dobiti zaposlitev kot v manjšem kraju. Vendar je to le pol resnice, kajti v Ljubljani je tudi veliko kandidatov za vsako prosto delovno mesto in vse več ljudi se zna dobro predstaviti delodajalcem.

“V klubu ljudi učimo tudi potrpežljivosti in vztrajnosti,” je dejala Kristina Šircelj Oblak. “Včasih je moč hitro najti delo, včasih, na pri-

leženci, pravi Šircelja, tega dela tečaja ne marajo, češ da je vse, kar potrebujejo, nova zaposlitev. Seveda, dodaja, ne gre le za pridobitev nove zaposlitve, ki je v sedanjem času večinoma le za določen čas z morebitno možnostjo podaljšanja v zaposlitev za nedoločen čas, pač pa za ohranitev dela.

“Za mnoge brezposelne je edina možnost delo za nedoločen čas pridobiti postopoma, preko kratkotrajnih oblik zaposlovanja,” pravi Kristina Šircelj Oblak. “Zato je treba sprejeti vsakršno primerno delo in ob tem aktivno iskati nov, boljši oziroma trajnejši posel. Zelo težko je zlasti v Ljubljani ponovno dobiti zaposlitev, enakovredno prejšnji.”

V klubu za iskanje zaposlitve v Kadisu smo

Klub iskalcev zaposlitve v Kadisu

Vse bolj iskano znanje, kako trti samega sebe

ustrezal njenim sposobnostim, svoje znanje predstavila temu podjetju – in uspela.

Klubi za iskanje zaposlitve obstajajo v svetu že 30 let, pri nas pa delujejo zadnjih pet let. Zavod za zaposlovanje jih je oktobra leta 1995 ponudil brezposelnim kot svojo redno dejavnost. Namen klubov je pri brezposelnih izboljšati veščine tako imenovanega osebnega marketinga; ljudi, ki iščejo delo, naučiti, kako delodajalcem predstaviti sebe v dovolj zanimivi podobi. Po drugi strani pa nezaposleni v klubu dobijo potrebne pripomočke za iskanje zaposlitve, od informacij o ponudnikih zaposlitve do priprav za pisanje prošnje. V klub lahko pridejo nezaposleni, ki so na zavodu za zaposlovanje prijavljeni vsaj pol leta in nezaposleni iskalci prve zaposlitve, v njem pa so lahko največ tri mesece. V minulih petih letih je bilo v klube vključenih 7337 brezposelnih oseb, 56 odstotkov pa se jih je zaposlilo, vključilo v javna dela, v izobraževanje ali daljše usposabljanje.

Do zdaj je 17 podjetij v Sloveniji dobilo prek javnega razpisa koncesijo za izvajanje programa 'klub za iskanje zaposlitve', prvo med njimi pa ljubljansko podjetje Kadis, kjer smo se pred kratkim pogovarjali z nekaterimi udeleženci programa.

“Po letu 1990 so se razmere na trgu delovne sile v Sloveniji začele močno spreminjati, podjetja so propadala ali odpuščala večje število zaposlenih in vse več je bilo kandidatov, ki so se potegovali za prosta delovna mesta. V takih razmerah je zelo pomembno, kako kandidat za delovno mesto predstavi delodajalcu svojo primernost,” nam je dejala Staša Bučar Markič z Zavoda za zaposlovanje Slovenije. “Klubi za iskanje zaposlitve so namenjeni brezposelnim osebam, ki ne znajo izrabiti vseh načinov iskanja zaposlitve, ki so pri iskanju dela negotovi in ki nimajo finančnih sredstev za zbiranje informacij o prostih delovnih mestih (kupovanje časopisov in podobno). Koristijo tudi ljudem, ki potrebujejo podporo skupine, saj je dandanašnji iskanje zaposlitve pogosto zelo stresno. Klubi so torej namenjeni tistim, ki želijo sistematično iskati zaposlitev, ki se prijavljajo na vse primerne razpise in ki tudi sami zbirajo informacije, kje se bo morda v bližnji prihodnosti sprostito delovno mesto.”

Obiskali smo enega od klubov iskalcev zaposlitve, ki jih v svetu poznajo že nekaj desetletij, pri nas pa delujejo zadnjih pet let

Kristina Šircelj Oblak

mer letos, pa gre bolj počasi. Marsikomu uspe delo najti šele potem, ko je že odšel iz kluba, pri čemer mu seveda pomaga tudi v klubu pridobljeno znanje. V klubu učimo predvsem načinov ustreznega predstavljanja svojih veščin. Vaje za to so zelo načrtno izbrane in pri tem nam zelo pomaga Zavod za zaposlovanje. Odlično se je izkazalo skupinsko delo, saj skupina nudi udeležencem moralno oporo, jih spodbuja pri iskanju zaposlitve. Če udeleženec kluba ni individualist, zaprta oseba, lahko v klubu veliko pridobi, lahko pa kolegom v klubu tudi veliko da. Znano je, da človek išče delo tako, kakor živi: če je zaprt vase, tudi delo išče na takšen način, in delodajalci instinktivno vedo, da samo 'žive' osebe živo iščejo delo. In takšnim seveda dajejo prednost.”

V klubu je prvi del usposabljanja namenjen spoznavanju samega sebe. Mnogi ude-

naleteli na 17-člansko skupino tečajnikov, ki je bila številčnejša, kot so te skupine ponavadi (deset do dvanajst udeležencev je nekakšen normativ), izjemna pa je bila tudi po sestavi. V njej so bili samo iskalci dela, ki so že bili zaposleni, pa so iz raznih vzrokov izgubili delo. Običajno v klubih za iskanje zaposlitve prevladujejo iskalci prve zaposlitve. Skupina je bila zelo odprta za pogovor, le da so želeli razen dveh izjem ohraniti način komuniciranja samo z imeni, kot je v navadi v klubu; in nekateri, s katerimi smo se pogovarjali, se niso želeli slikati za v časopis. O iskanju dela in delu v klubu iskalcev zaposlitve so nam povedali naslednje.

Davor Narobe, geodetski tehnik: “Že po treh dneh v klubu sem dobil priložnost, da se zaposlim pri prodaji izdelkov, vendar sem po prvem mesecu poskusne dobe uvidel, da takšno delo ni zame, in sem se vrnil v klub.”

Urška Suhadolc: “Po srednji šoli sem se zaposlila, da bi opravila pripravništvo. Potem sem se šolala naprej na Ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru. V klubu sem zdaj 4 mesece, ker sem vmes en mesec potrebovala, da sem diplomirala na mariborski fakulteti. Medtem sem že dobila zaposlitev v Tubi, kjer pa bom morala zaradi drugačnega dela kot po srednji šoli spet opraviti pripravništvo. Zamisel, da se prijavim v Tubi, sem dobila iz njenega razpisa, ki pa ni bil prisan mojemu znanju na kožo. Toda oglašila sem se jim, predstavila svoje znanje in sposobnosti in povprašala, ali ne bi nemara potrebovali tudi koga s takim znanjem ...”

Živa: “Zdaj delam v knjižnici v okviru javnih del, kjer sodelujem že drugič. Za to sem se odločila, ker mi na področju, kjer si želim zaposlitev, primanjkuje tako izkušenj kot ustreznega izobrazbe. Želim postati bibliotekarka, to delo me zelo veseli in sem že prej prostovoljno delala v knjižnici. Po končani šoli sem že leto dni brezposelna. Zdaj bom iskala delo v knjižnici kot knjižničarka do konca leta, če pa bodo takšna javna dela razpisana tudi v prihodnjem letu, bom

delala še dlje. Z udeležbo v javnih delih si nabiram izkušnje, ki jih bom potrebovala, če bom kasneje, po dodatnem izobraževanju, kandidirala za delo kot bibliotekar. V klubu sem dva meseca, sem pa bila tudi že v prejšnji skupini.”

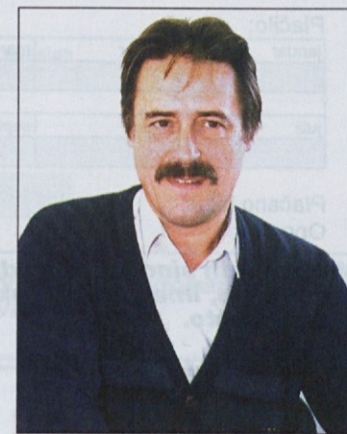
Roy z Brezj: “V ljubljanski klub sem prišel na lastno prošnjo, ker menim, da je v tem okolju večja možnost za zaposlitev na področju marketinga, kar me najbolj privlači. Letos sem bil zaposlen v prvi polovici leta, zdaj pa se mi ponujata dve možnosti, in ena se mi zdi zelo mikavna, predvsem ker se mi ponuja takoj.

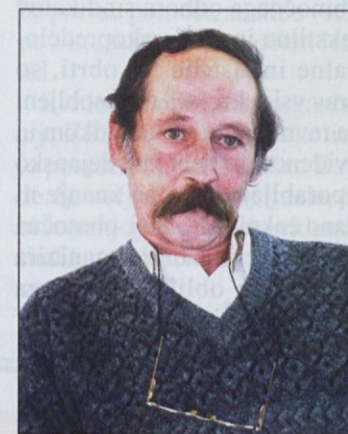
Davor Narobe

Roy

Jože

Jakob

Jakob, 52 let: “Tudi jaz sem delal v Avtomontaži, kot avtoelektričar. Nezaposlen sem od januarja letošnjega leta. Moja težava pri iskanju dela je v tem, da sem se kot električar specializiral za delo na avtobusih, medtem pa se je ta dejavnost pri osebnih avtomobilih zelo spremenila. Kar sem nezaposlen, sem naredil izpit za voznika viličarja ter za skladiščnika, opravil pa sem tudi začetni računalniški tečaj. Delo iščem na teh področjih, vendar imam dve veliki slabosti: sem že 'star' za iskalca zaposlitve in tudi izkušen pri delu v skladišču ali kot voznik viličarja nimam. Najtež-

Napisal sem tudi knjigo o iskanju zaposlitve, v kateri sem opisal lastne tovrstne izkušnje. Napisal sem namreč vsaj 250 prošenj in bil, za zdaj brez uspeha, na kakih 50 razgovorih v podjetjih. Ko bo knjiga izšla, zdaj je še v delovni fazi, nameravam organizirati tudi seminarje o iskanju zaposlitve. Posebej bom pozoren do uspešnih zaposlitev invalidov.

Jože, avtoklepar: “Trideset let sem delal v Avtomontaži, zdaj pa sem tu, iščem novo službo. Dokler sem bil samo prijavljen na zavodu za zaposlovanje, torej prvega pol leta nezaposlenosti in pred prihodom v klub, praktično nisem iskal nove zaposlitve, zdaj pa jo iščem zelo aktivno. Delo v klubu in v skupini me spodbuja pri iskanju zaposlitve, več imam na voljo.”

je pa je zaradi starosti: masikje se nasmejejo, češ kaj pa naj si teboj pomagamo?”

Stane Zupančič: “Jaz sem v tej skupini tretji iz Avtomontaže in preстал sem že dva stečaja. Po poklicu sem elektrovzdrževalec. Avtomontaža mi je pomenila zasilen izhod po prvi brezposelnosti in pri iskanju trajnejše zaposlitve, vendar me je tudi tu dohitel stečaj, preden sem našel boljše delo. V klubu se izpopolnujem v tehniki iskanja dela, razmišljam pa tudi o samozaposlitvi, vendar je o tem še prezgodaj govoriti.”

Mojca: “Stara sem 34 let. Doslej sem dvanajst let delala v nekem podjetju najprej kot skladiščnik, kasneje kot računski referent, nazadnje pa sem napredovala v vodjo obračuna. Moj osnovni poklic je električar-elektronik (četrt stopnja izobrazbe). Na zavodu za zaposlovanje sem od leta 1996. V tem času sem prvo leto zelo

aktivno iskala zaposlitev. Kljub samozavesti in praksi je na svojem področju nisem uspela dobiti. Zagotovo sem bila na 50 razgovorih in napisala vsaj 200 prošenj. Uvidela sem, da brez višje stopnje izobrazbe ne bo šlo, zato sem se lotila študija. Opravila sem računalniški tečaj, od leta 1997 pa sem se na CDI Univerzum šolala za ekonomskega tehnika. Prvo leto študija sem si plačala sama, preostala pa mi je plačal zavod za zaposlovanje. Letos sem šolanje opravila in od septembra spet aktivno iščem zaposlitev. Napisala sem že kakih 50 prošenj in bila na dvajsetih razgovorih. Pravkar sem se vrnila z enega in v prihodnjem tednu imam razgovor v dveh podjetjih, kjer sem prišla v ožji izbor. Vesela sem, skrbim me le, kako se jih bom udeležila, ker sta oba na isti dan in časovno zelo skupaj, pa vsak na drugem koncu Ljubljane.

V klub sem prišla na lastno željo in nisem zgrešila: v njem se usposobiš za iskanje zaposlitve, naučijo te, da ne pobesi nosu ob prvih neuspehih. Naučijo te razumeti, da je vsaka, še tako začasna zaposlitev, boljša kot brezposelnost. Zaposliš se za nekaj mesecev in aktivno iščeš novo priložnost.”

Zanimalo nas je, kako podjetja odgovarjajo na prošnje za zaposlitev in ali obveščajo o rezultatih pogovorov.

Člani kluba so večinoma samo odmahnilo z roko, Mojca pa je dejala: “V razpisih ponavadi niso zapisani vsi potrebni podatki, ki bi kandidata natančno obvestili o željah delodajalca. Podjetja praviloma tudi ne obveščajo kandidatov, ki niso izbrani, o rezultatih raz-

pisa. Izjema so velika ali javna podjetja. Doslej so mi le trikrat odgovorili, da nisem izbrana. Res je za dela, kjer konkuriram, ponavadi med 150 in 200 prosilcev za eno delovno mesto! Toliko odgovorov pomeni za podjetje strošek in delo, vendar pa mislim, da ta ni tako velik, da se malo vpljudnosti ne bi prileglo. Konec koncev je tudi izbira med tolikšnim številom kandidatov zamudna in nekaj stane. Znajo pa v kakem podjetju ubrati pravo pot, kot v naslednjem primeru: v nekem podjetju so nas obvestili, da se je za razpisano delovno mesto prijavilo 180 prosilcev, da gre za nadomeščanje delavke, torej za delovno razmerje s točno omejeno dobo trajanja ter da nas bodo testirali. Prišlo nas je le 34 kandidatov, potem ko smo zvedeli za vsebino testa (ki ni bil pretežak), pa nas je ostalo le še osem.”

Tekst in foto: B. R.

Območna organizacija ZSSS Ljubljane z okolico

Ob preselitvi na novo lokacijo na Parmovo ulico so se v območni organizaciji odločili, da posodobijo in izpopolnijo evidenco članstva. V ta namen so zgradili interno računalniško mrežo. Vsak sekretar območne organizacije ima preko svojega osebnega računalnika vedno vpogled v evidenco. V po-

Na fotografiji so: Mira Žagar (vodja evidence), Zorica Trajkovič, Milena Obreza (vnašalki podatkov) in Zalka Zavodnik (tajnica službe pravne pomoči).

Evidenco vodijo v Lotus Notes okolju. Ljubljanska območna organizacija dobro sodeluje s službo centralne evidence na Dalmatinovi 4 in ji odstopa vse podatke iz svoje evidence, prav tako pa obratno v svojo evidenco vnaša prav vse, kar prejme iz službe na Dalmatinovi 4.

Kot pravi Dušan Bajde, v svojo evidenco vnašajo, poleg drugih, tudi podatke o stalnem prebivališču posameznih članov, kar jim omogoča, da posamez-

Vzorno urejena evidenca članstva

datkovno bazo lahko pogleda tudi med sestankom v kakem podjetju ali zavodu. Tako lahko takoj ugotovi, kako je s plačevanjem članarine, nudenjem pravne pomoči in dodeljevanjem denarnih pomoči organizaciji ali posamezniku. Iz podatkov v računalniku lahko torej ugotovi, kaj je pravna služba že naredila za posameznika ali organizacijo. Po besedah Dušana Bajdeta, sekretarja območnega odbora sindikatov tekstilne in usnjarskopredelovalne industrije ter obrti, so prav vsi sekretarji usposobljeni za ravnanje za računalnikom in evidenco pri delu tudi dejansko uporabljajo. Ker pa znanje ni dano enkrat za vselej, območna organizacija zanje organizira tudi redne oblike dodatnega usposabljanja.

Podatki o firmi							
Naziv firme:						Dejavnost:	izberi
Št. članov:							
Ulica in hišna št.:							
Kraj:	LJUBLJANA	izberi	Zaupnik:	izberi aktivnega člana			
Poštna številka:	1000		Ulica in hišna št.:	izberi iz obrti			
Telefon:						Poštna št.:	
Telefax:						Pošta:	
Št. zaposlenih:						Pošta:	☒ v službo ☐ domov ☐ ne gre
Ziro račun:							
Plaćilo:							
januar	februar	marec	april	maj	junij	1. Polletje	
julij	avgust	september	oktober	november	december	2. Polletje	
Plaćano letos:							
Opomba:							

Na kartonih sindikatov podjetij in zavodov so podatki o telefonskih številkah, številu zaposlenih, imenu in priimku sindikalnega zaupnika in naslovu, na katerega želi prejemanjati pošto.

PRAVNI NASVETI

Piše: Lidija Jerkič, univ. dipl. iur.

Kriterij za določanje presežnih delavcev (2)

(Nadaljevanje s prejšnje številke)

Starejšim delavcem, ki jim do izpolnitve pogojev za upokojitev manjka manj kot pet let zavarovalne dobe, ne more prenehati delovno razmerje, razen v primeru, če se jim zagotovi dokup zavarovalne dobe; če jim je zagotovljeno denarno nadomestilo za čas brezposelnosti do izpolnitve pogojev za upokojitev ali z njihovim soglasjem pravica do ustrezne odpravnine.

Delavce, ki bi v skladu s 36. d členom zakona o delovnih razmerjih dali soglasje k prenehanju delovnega razmerja, mora delodajalec pisno opozoriti na posledice danega soglasja. Tak delavec namreč ne more uveljavljati pravice do nadomestila za čas brezposelnosti.

Zadnja novela zakona o delovnih razmerjih vsebuje tudi možnost, da delodajalec invalidne delavce oziroma starejše delavce, ki so ugotovljeni kot trajno presežni delavci, lahko razporedi na čakanje na delo doma, ki ni časovno omejeno. V tem času ima delavec pravico do nadomestila plače v višini denarnega nadomestila, ki bi mu pripadalo za čas brezposelnosti.

Kolektivna pogodba dejavnosti vsebuje še dva zaščitna kriterija. Zaščiteni so delavci, za katere je vložen predlog za oceno invalidnosti, in delavci, katerih zakonski ali izvenzakonski partner je sicer še v delovnem razmerju, vendar je bil z dokončno odločbo že spoznan za trajno presežnega, zaščita pa je razširjena še na delavca, katerega izvenzakonski (ne le zakonski) partner je prijavljen kot brezposelna oseba.

Kolektivna pogodba dejavnosti ureja tudi pravico delavcev, ki jim kot trajno presežnim preneha delovno razmerje, do izrabe letnega dopusta in do regresa.

nega člana spremljajo tudi, če začasno izgubi delo ali menja zaposlitev.

Poleg evidence posameznih članov in podjetij oziroma zavodov vodijo tudi evidenco danih finančnih pomoči, pravne pomoči in članarine.

Vsi ti podatki so med seboj povezani, tako da lahko pri posameznem članu takoj ugotoviš, ali je prejel in koliko finančne pomoči in ali mu je bila nudena in kakšna pravna pomoč, v katerem podjetju oziroma zavodu je zaposlen, koliko je članov sindikata v tem podjetju in, če in koliko plačujejo članarine.

Urejena evidenca olajšuje tudi opravljanje drugih nalog. Če je na primer treba sklicati sestanek predsednikov sindikatov, je

ZSSS - Območna organizacija Lj. Parmova 51 1000 Ljubljana	ZSSS - Območna organizacija Lj. Parmova 51 1000 Ljubljana	POSEBNA POLOŽNICA	
NAMEN: PLAČILO ČLANARINE 1-3. 2000		NAMEN: PREJEMNIK PLAČILO ČLANARINE 1-3. 2000; ROK PLAČILA DO 25.04.2000	
NAMEN: ROK PLAČILA DO 25.04.2000	ROK PLAČILA: 1 4 0 4 2 0 0 0	SIFRA: 11	ZNESEK: 2.364,00 SIT
ZNESEK: 2.364,00 SIT	RAČUN: 50101-849-94510	RAČUN:	RAČUN:
SKLIC: 010077	SKLIC: 0 1 0 0 7 7	SKLIC:	SKLIC:
IME:	IME: ZSSS - Območna organizacija Lj	PRIMEK IN IME:	PRIMEK IN IME:
NASLOV:	NASLOV: Parmova 51,	NASLOV:	NASLOV:
KRAJ:	KRAJ: 1000 Ljubljana	KRAJ:	KRAJ:
PROSTOR ZA VPIS BELEŽBE ☒ ŠNIC ☒ Številka računa ☒ Znesek ☒ Šifra trasata ☒ Takar			
010077 000094510 00002364004 501018499 114 Pole predvideno za potrjevanje plačila Obr. št. PP 01 Prosimo, ne pišite in ne žigosajte v tem prostoru. Ino 990 92/97			

Na podlagi naslovov v evidenci območna organizacija prek Pošte Slovenije izstavlja položnice za plačilo članarine tistim članom, ki jo želijo plačevati sami. Večinoma so to delavci pri zasebnikih, vse več pa je tudi članov iz drugih dejavnosti. Vsak član prejme položnico vsake tri mesece. "Sproti preverjam, ali so položnice plačane, in po potrebi naročim Pošti, naj pošlje opomine," nam je povedala Mira Žagar.

Območna organizacija ZSSS
Parmova 51
1000 Ljubljana

Stran: 1
Datum 14.11.2000

Podatki o članu

Prilimek:	Ulica in hišna št.:
Ime:	Poštno št. <input type="text"/>
Rojstni datum:	Pošta:
Št. izkaznice	Firma <input type="text"/>
Občina <input type="text"/>	Občina: LJUBLJANA
Območje <input type="text"/>	Status <input type="text"/>
Datum vstopa	Zaposlen
Seja	Izkaznica iz dejavnosti <input type="text"/>
Št. vloge za pomoč	Datum duplikata
Tarifna skupina:	Vzrok spremembe
Način plačevanja članarine: ☐ 1 - delodajalec mesečno ☐ 3 - član trimesečno s položnico	

Na kartonih posameznih članov so tudi podatki o vstopu v sindikat, vlogah za denarno pomoč, plačevanju članarine, naslovu stalnega prebivališča ...

dovolj, da operater računalniku naroči, naj za povabljenega pripravi kuverte. Podobno naredijo tudi takrat, ko svojim 390 sindikalnim zaupnikom pošiljajo pisna obvestila.

Ni odveč dodati, da tako urejena evidenca omogoča tudi hitro in kvalitetno izdelavo letnih poročil, na primer poročilo službe pravne pomoči, analizo vstopov in izstopov v tekočem letu itd.

Evidenca območne organizacije ZSSS Ljubljane in okolice je posebnost, pravi Dušan Bajde. Še večjo veljavo bi imela, če bi se nanjo navezovale evidences sindikatov dejavnosti na državni ravni.

Pripravil: F. K.

Koliko prostih dni za krvodajalce?

Mučni me krvodajalska akcija. Pa ne akcija sama, ampak prosta dneva, ki pripadajo delavcu vsakokrat, ko da kri. Naj že uvodoma povem, da sem kri daroval 27-krat.

V čem je problem? V Sloveniji še vedno veljata temeljni zakon o delovnih razmerjih iz nekdanje Jugoslavije in na njegovi podlagi sprejet republiški zakon o delovnih razmerjih. Repub-

liški zakon v svojem 61. členu v tretjem odstavku pravi:

"Delavec je upravičen do odsotnosti z dela s pravico nadomestila plače na podlagi potrđila o začasni nezmožnosti za delo zaradi bolezni in v drugih primerih in skladu s posebnimi predpisi."

V komentarju tega člana pa je zapisano:

"Posebno plačano odsotnost predvideva 3. odstavek 33. člena ZTPDR za prostovoljne krvodajalce, ki imajo pravico do dveh zaporednih prostih delovnih dni vsakokrat, ko dajo kri. Pri obračunu plače se prosti dnevi štejejo, kot da bi bili na delu."

Naj razložim še dva zaporedna delovna dneva. Če delavec da kri v petek, sobota pa je dela prost

dan - po koledarju delovnih dni je prost še v ponedeljek.

Vsak, ki te zadeve tolmači drugače, zavestno zavaja krvodajalce. Ne upam si pomisliti, da te stvari razlagajo takšni, ki se nanje ne spoznajo - ali pač.

Verjamem, da je to ostanek iz socializma in da te zadeve podjetja stanejo velike denarje (strinjam se, da je tudi delovni proces moten), toda te zadeve morata rešiti država in zakonodajalec pa še kdo. Toda vedeti bo potrebno nekaj. Če bodo krvodajalcem kri plačevali, jo bo moral plačati tudi tisti, ki jo bo prejel. Od kod pa denar tistemu, ki bo krvodajalcu plačal kri? Ja, najverjetneje iz dajatev in davkov. Od kod pa denar tistemu, ki naj bi kri prejel? Tudi sam sem imel, v daljni pre-

teklosti, šefa, ki mu je padla tema na oči, ko si mu povedal, da boš šel darovat kri. Koliko je bilo problemov. Ko jo je potreboval sam - kar dolga leta je hodil na dializo - je sam tudi pobiral prijave za krvodajalsko akcijo. Tako je to, prijatelji.

Največja tragika pa je v tem, da na le en prosti dan pristajajo predsedniki sindikatov, ki so jih polna usta borbe za delavske pravice. Če se bo to nadaljevalo, bom njihova imena, in seveda tudi imena direktorjev, poimensko objavil.

In za konec. Kateri sindikalist ali direktor ima pravico odločati o moji krvi. Zakon je treba upoštevati tudi takrat, ko ni pisan po naši meri. Ne samo pri dolžnostih delavcev.

Franci Žaberl

Humoreska

"Fantje, moram reči, da sem zaradi tega, kar se ta čas dogaja na naši politični sceni, prav zaskrbljen," je pred dnevi pri malici v naši tovarniški menzi dejal rezkar Vili. "Ta politična koagulacija, do katere prihaja, mi prav nič ne diši. Povem vam, da nam lahko povzroči še veliko sivih las."

"Vili, o kakšni politični koagulaciji vendar govoriš," se je zakrohotal skladiščnik Rudi. "Verjetno misliš na vladajočo koalicijo, ki jo poskušajo sestaviti naši politiki."

"Zakaj misliš, da govorim o politični koaliciji in ne o politični koagulaciji?" je s povišanim tonom povprašal Vili.

"Zato vendar, ker politiki povsod po svetu sklepajo politične zveze ali koalicije in ne koagulacije," je dejal Rudi. "Besedica koalicija namreč izhaja iz latinske besedice coalitio, ki pomeni zvezati. Če se več političnih strank med seboj poveže oziroma sklene zvezo, rečemo, da so sklene koalicijo in ne koagulacijo."

Iz dnevnika delavca Jožeta

Politična koagulacija

"E, moj Rudi," se je zasmel Vili. "V razvitih državah politične stranke med seboj zares sklepajo koalicijske pogodbe, pri nas pa se v glavnem vse stranke pogajajo in povezujejo s figami v žepu. Lepo te prosim, povej mi, kdo je v tej deželi s kom že kdaj sklenil pošteno politično koalicijo. Naši politiki v glavnem povzročajo politično koagulacijo!"

"Kaj pa je to politična koagulacija?" smo presenečeno povprašali vsi v en glas.

"O politični koagulaciji govorimo takrat, kadar pride v političnem dialogu do zastojev - tako kot se denimo zaustavi kri v žilah. Vsi pa vemo, kaj se zgodi s človekom, če se mu v žilah strdi in zaustavi kri," je pojasnil Vili.

"Prvič slišim za besedico politična koagulacija," je skomignil z rameni Rudi. "Kdo ve, od kod ta beseda izhaja?"

"Besedica koagulacija izhaja iz latinske besede coagulare, ki pomeni sesiriti," je s pomembnim glasom odvrnil Vili. "V dobesednem prevodu pomeni politična koagulacija to, da se je v politiki nekaj zasirilo oziroma da so politiki nekaj zasirili ali - povedano po domače - ponovno nekaj zasrali."

"Vili, zakaj tako okolišiš in se delaš pametnega!" je vzkliknil mizar Tone. "Takoj bi povedal, da pomeni besedica politična koagulacija to, da ga naši politiki zopet serjejo. Potem bi se vsi tako strinjali s tabo."

"Seveda! O tem, da ga naši politiki nenehno serjejo, ni nobenega dvoma," je pritrdil kurir Peter. "Bojim se, da bomo zaradi tega, ker naši politiki tako radi sir-jejo, na koncu vsi v tej deželi lačni."

"Zdi se mi, da pri nas bolj kot novo vladajočo politično koalicijo potrebujemo politično koaptacijo," je znova dejal Vili. "Politična koaptacija je nujno potrebna, saj brez nje rešitev iz sedanjih kriznih razmer ne bo mogoča."

"Kaj pa je zopet to, politična koaptacija?" smo presenečeno povprašali vsi v en glas.

"Besedica koaptacija izhaja iz latinske besedice coaptatio in pomeni uravnavanje zlomljenih ali zvinjenih udov," je dejal Vili. "Naši politiki so v predvolilni kampanji z nizkimi udarci eden drugemu polomili in izpahnil vse ude, zato je nujno, da pride do politične koaptacije. Brez nje bo politična koagulacija še močnejša, saj politiki s polomljenimi udi ne morejo naprej, zato nujno prihaja do zastojev."

"Jaz pa sem vedno mislila, da besedica koalicija izhaja iz besedice koala, s katero imenujemo avstralskega medvedka vrečarja," je razneženo dejala Sonja iz računovodstva. "Ali se vam ne zdi to logično?"

"Pri nas bi besedica koalicija lahko zares izhajala iz besedice koala, saj je premier Drnovšek doslej vse koalicijske partnerje kot kenguru mladičke spravil v svojo vrečo in z njimi skakljal po politični sceni, kakor se mu je zahotelo," se je zarežal Vili. "Res pa je, da naši politiki niso tako prijazni kot avstralski medvedki, temveč bolj spominjajo na kobzarje."

"Kdo pa so zopet to - kobzarji?" smo presenečeno povprašali vsi v en glas.

"Kobzarji so bili v stari Ukrajini potujoči pevci in muzikanti, ki so bili največkrat slepi, igrali pa so na kobze. Gre za staroukrajinsko glasbilo na osem strun," je pojasnil Vili. "Ali niso naši politiki zares najbolj podobni slepim muzikantom, ki kar naprej pojejo, svirajo in lajnajo, pri tem pa ne vidijo, kam vse to vodi?"

"Ali morda besedica kobzarji izhaja iz naše besedice gobcarji?" je zanimalo kurirja Petra.

"Možno je, ni pa dokazano," je odvrnil Vili.

"Pustite koale, kobzarje in gobcarje lepo pri miru!" je vzkliknil električar Karli. "Jaz sem doslej mislil, da imajo naše koalicije ime po kloaki."

"Kaj pa je zopet to?" je zanimalo Petra.

"To pa vendar vsi vedo: gre za nravno izprinjeno okolje in leglo nesnage," je dejal Karli. "Naš dedek je vedno rekel, da imamo pri nas doma dve kloaki: eno na dvorišču, drugo pa v dnevni sobi, kadar je na sporedu televizijski dnevnik, v katerem poročajo o aktualnih političnih in gospodarskih dogajanjih v državi."

"S temi političnimi kloakami, koalicijami, koagulacijami, koaptacijami in drugimi kolobocijami ste me popolnoma zmedli," je obupano vzkliknila Marta iz lakirnice. "Samo to naj mi kdo pove, kako se bomo rešili in izplavali iz vseh teh političnih kolobocij."

"Preprosto!" je odločno dejala Špela.

"Kako?" smo dahnili vsi v en glas.

"Politične kloake, koalicije, koagulacije in koaptacije je treba najprej presekat s političnim knockdownom. Če to ne bo pomagalo, pa bo treba uporabiti še pravi politični knockout," je dejala Špela.

"Špela, kaj pa vse to pomeni!" smo previdno povprašali.

"Stvar je preprosta. To pomeni, da bodo morali delavci in vse ljudstvo naše politike najprej prizemljiti. Če jim to ne bo uspelo, pa bodo morali na naslednjih volitvah vse po vrsti izločiti iz igre in najti boljše borce za obče interese. Tako je s to stvarjo. Zdej pa tudi jaz vam dajem knockout iz menze. Zadnji čas je, da se vrnete nazaj na delo, sicer bo tako kot v naši politiki tudi v našem podjetju prišlo do koagulacije."

Starost

"Kdaj lahko za človeka rečemo, da je star?"

"Takrat ko svečke na torti za njegov rojstni dan postanejo dražje od torte!"

Nagrada in kazen

"Kako žena nagradi moža?"

"Le kako? Tako da da noge naražen vendar?"

"In kako ga kaznuje?"

"Kdo bi vedel?"

"Enako - samo da takrat moža ni zraven!"

Čudežna naprava

"Hja, pri nas doma pa imamo čudežno napravo: ponoči plava, čez dan pa laja!"

"Le kaj je to?"

"Taščina proteza!"

Črni humor

"Babica, zakaj vedno hodiš tako sključena po stanovanju? Raje se malo pretegni."

"Zakaj, vnukica moja?"

"Ata je mami rekel, da nas bo vse peljal v slaščičarno, ko se ti stegneš!"

Črni humor - drugič

"Peter je mrtev!"

"Kaj pa je imel?"

"Vikend?"

"Ne sprašujem, kaj je zapustil!"

"Vdovo vendar!"

"Nehaj! Zakaj je umrl?"

"Ko nas je povabil na kosilo na svoj vikend, je šel v klet po vino. Padel je po stopnicah in si zlomil tilnik!"

"In kaj je bilo potem?"

"Kosilo smo pač pojedli brez pijače!"

Črni humor - tretjič

"Kaj so to mešani občutki?"

"Če se s tvojim novim avtomobilom ponesreči tašča!"

Železno pravilo

"Zakaj pa je bil naš direktor, ki je tako nesposoben, izvoljen za poslanca?"

"Železno pravilo je, da prazna glava vedno splava na površje!"

Nesporazum

Potem ko sta fant in dekle skupaj hodila že deset let, je dekle reklo fantu: "Ali ne bi bil že čas, da se poročiva?"

"Tudi sam sem že razmišljal o tem. Samo kje si bova našla partnerja, ko pa sva že toliko stara?"

Radovednež

"Moj zaročenec je strašno radoveden!"

"Kaj pa ga tako zanima?"

"Kaj bo rekla njegova žena, ko bo izvedela zame!"

Sindikati državnih in družbenih organov

Začeti je potrebno pri sebi!

(Pripombe h koalicijskim dogovorom glede plač)

Obveščeni smo, da želi prihajajoča vladna koalicija spremeniti dogovor o politiki plač tako, da bi se njihova rast usklajevala namesto na podlagi že dosežene inflacije na podlagi pričakovane. Če dogovor o tem in prehodu na nov sistem ne bo dosežen do konca letošnjega leta, naj bi vlada predlagala začasni zakon o usklajevanju plač v javnem sektorju. Kot smo zvedeli, je v igri tudi trimesečna zamrznitev plač. Razprava o teh vprašanjih je razprava o ekonomskem sistemu in o tem, kdo in kako bo poravnal stroške ukrepov takšne ekonomske politike, zlasti pa na področju politike plač.

Ker so plače, predvsem pa plače zaposlenih delavcev po kolektivnih pogodbah največje breme te politike, je potrebno pripravljavce zakonov opozoriti, da je najprej potrebno natančno ločiti maso plač po individualnih po-

godbah in maso plač nosilcev funkcij v izvršni, sodni in zakonodajni veji oblasti od mase plač po kolektivnih pogodbah. Masa in povprečje plač v plačni eliti sta rasla hitreje kot pa povprečne plače delavcev iz kolektivnih pogodb. Da je hudo in marsikaj narobe v politiki plač, kažejo tudi tuje raziskave, po katerih je bila Slovenija med 35 državami na visokem 11. mestu po razponih v plačah, kar je nesprijemljivo. Glede na takšno stanje je smiselno razmišljati o zamrznitvi najvišjih plač in o njihovi preureditvi zlasti pri nosilcih funkcij v vseh treh vejah oblasti in v paradržavnih ustanovah (podjetja, agencije, zavodi). Parlamentarni in vladni vrh morata dati zgled in začeti pri sebi.

Plače v širšem javnem sektorju so zaradi nekaj deset predpisov po številnih vidikih neprimerljive, tako med dejavnostmi, sku-

pinami delovnih mest in poklici. Zato je potrebno najprej ugotoviti, kakšne so razlike in kolikšno je število zaposlenih delavcev po višini bruto plače v posamezni dejavnosti. V dejavnosti javne uprave je npr. 40.661 zaposlenih, ki so po podatkih Statističnega urada RS po bruto plači razvrščeni v 20 plačilnih razredov (podobno tudi vse druge dejavnosti). Tako bi predlagatelju

lahko sugerirali, naj upošteva dejansko plačno razvrstitev in naj najprej odpravi neupravičene razlike znotraj in med dejavnostmi javnega sektorja. Sedaj večina delavcev v tej dejavnosti prejema plačo, ki je pod povprečno plačo v naši državi ali povprečje dosega ali ga malce presega. Zato plač pri sedanjih strukturi ni možno zamrzniti kar počez. Delavci so ob dosedanji stopnji inflacije in indeksacije izgubljali določen odstotek realne vrednosti plač, kar pa ni bilo zaslediti pri plačah predstavnikov elite. Zato se je potrebno spreminjanja in prilagajanja plačne politike lotiti tankočutno in selektivno.

Drago Ščernjavič, sekretar SDDO

Preprosti poslovni bonton

Republiški odbor Sindikata državnih in družbenih organov Slovenije je predsedniku Vlade RS v zadnjih mesecih poslal nekaj pism, pobud, predlogov in pozivov ter zahtev za ureditev plač zaposlenih v državnih organih. Do danes z njegove strani nismo dobili nobenega odziva. Tudi opravičil se ni, niti na pogovor poslal svojega predstavnika. Kaj takega se našemu sindikatu še ni zgodilo.

Za izboljšanje vedenja in boljše presojo pošiljamo predsedniku vlade knjigo Preprosti poslovni bonton avtorja Mitje I. Tavčarja (1. natis 1997), v kateri je prgišče temeljnih pravil, uporabnih tudi za socialno partnerstvo.

Drago Ščernjavič, sekretar SDDO

SPLOŠNI PRIROČNIK ZA DELAVSKO SOUPRAVLJANJE

nepogrešljiv pripomoček zlasti za vse:

- člane svetov delavcev
- predstavnike delavcev v nadzornih svetih
- delavske direktorje
- sindikalne zaupnike
- kadrovske delavce
- člane (poslo)vodstev

Cena: 11.880 SIT (DDV in poštnina vključena)

330 strani

Naročila sprejemamo pisмено po faxu 04 231 06 26 ali po pošti na naslov: Studio participatis, Bavdkova 50, 4000 Kranj.

VSE, KAR MORATE VEDETI O TEORIJ IN PRAKSI SISTEMA DELAVSKE PARTICIPACIJE V SODOBNEM PODJETJU

Minister se je odzval na javni protest Sindikata VIR

Sindikati VIR je prejšnji teden javno protestiral zaradi ignorantskega odnosa vlade in ministrstva za šolstvo in šport, ki v predpisanim 30 dnevnom roku nista odgovorila na predlog sprememb in dopolnitev kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja. Na naš protest se je konec tedna odzval minister za šolstvo in šport dr. Lovro Šturm.

V svojem pismu ugotavlja, da želimo sindikati s predlogom sprememb in dopolnitev kolektivne pogodbe dvigniti določene dodatke za delavce v vzgoji in izobraževanju, kar utemeljujemo z dvigom zdravniških plač, s katerimi so se porušila razmerja plač v javnem sektorju. V nadaljevanju pojasnjuje, da je vlada 20. aprila letos z reprezentativnimi sindikati podpisala spremembe in dopolnitve kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja, s katerimi je bil dogovorjen približno 7-odstotni dvig plač v vzgoji in izobraževanju. Dvig bo uveljavljen postopno, polovica 1. januarja 2001, drugi del pa 1. decembra 2001.

Po ministrovem mnenju je s podpisom navedenih sprememb in dopolnitev kolektivne pogodbe dinamika plač za leto 2001 že dogovorjena. Ker v novem predlogu sprememb in dopolnitev kolektivne pogodbe sindikati dinamike uveljavljanja predlaganih dvigov dodatkov nismo navedli, minister meni, da sindikati predvidevamo zvišanje dodatkov za leto 2002, za katero pa vlada, ki opravlja le tekoče posle, ne more prevzemati novih obveznosti.

Pismo je minister Šturm zaključil z zagotovitvijo, da bosta o predlogu sprememb in dopolnitev kolektivne pogodbe tako predsednik vlade kot minister za šolstvo in šport ob predaji poslov natančno seznanila svoja naslednika, ki se bosta do teh predlogov lahko ustrezno opredelila ...

Bojan Hribar, sekretar Sindikata VIR

Nova Delavska enotnost	NAMIZNA IGRA S FIZOLCKI, KAMENCKI	BIKOBORBA	BREZBARV. OSTRO DIŠEC PLIN	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC NAVARRO	○ Danes! ○ Ameriški film (1988) PATTY HEARST V glavni vlogi: ? DELANY
	MORSKA PAPIGICA (iz črk KRAS)				○ OČE
	MAZILO, KREMA				
	SNOV ZA PRIJET VONJ				
	IGRALKA KACJAN				

Avtor: Rudi Murn	DEL OBLAČILA, KI POKRIVA PRSI	IZHODIŠČE ZA PLANICO	STARA LJUBLJANA	MLADI LJUDJE PRAŠIČJE MAŠČOBNO TKIVO	Nagradna križanka št. 40
POVEČANJE NAD DOLOČENO STOPNJO				ANTON ASKERC	OSNAČEVA-NJE MERILNE ENOTE NA MERILCIH
MUSLIMAN-SKI POSTNI MESEC				STARO IME ZA JEZERO MALAVI	LJUB. IGRA-LEC (Andrej) DVA PRITO-KA RENA
VISOKA VITKA STAVBA				JOSIP ILOVAR	IZPOD-NEBNIK
NENOR-MALEN CLOVEK				ŽENSKO IME	NEON
HUMOR-ISTKA PUTRIH				NEMŠKI SKLADATELJ	STAREJŠI CITROENOV AVTO
KAREL ERBEN			VELIKA LEPA VEŽA	NDE	VELIKA PTICA UJEDA
NDE	DEL KROZNICE	NAZIV	TULEC, ETUI	NDE	ITALJANSKA GRENCICA
ENCIM ZA RAZKROJ MAŠČOBE V GLICEROL			ANGLEŠKI VISJI PLEMIC	ZMEDA	ANTON OCVIRK
PRIPRAVA ZA OMETANJE				STROJ ZA IZKOPAVAN-JE ZEMLJE	
IZDELKI IZ ŽGANE GLINE				PLAST	ETILNI ALKOHOL
				IVAN HETRICH	SLOV. KIPAR (Zdenko)

4				JAPONSKI REZISER KUROSAVA	
NATANČEN VZOREC MERE				ŽIVALSKA USTNICA	LOŠČILO
ROČNO ORODJE ZA PILJENJE				PRAVLJIČNI DEČEK S ČUDEZNO SVETILKO	RT NA JUGU ŠPANJE
MOŠTVO, TEAM				ARGON	ETIOPSKI GOSPOD
RANO-CELNIK					GRŠKA BOGINJA MODROSTI
					SLOVENSKI GLEDALIŠKI REZISER (Mile)
					ŠTEVNIK
					ŠVEDSKI PREDSEDNIK (1901-85)
					PEROCI
					PEVSKI ZBOR
					Ainu – staro ljudstvo v vzhodni Aziji
					STARO LJUDSTVO V VZHOD. AZIJI
					OSEBA IZ BIBLIJE (iz črk NONA)

GESLA NAGRADNE KRIŽANKE št. 40 (16. 11. 2000):

- 1:
 2:
 3:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljene na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svoj točen naslov in davčno številko. Upoštevati bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do ponedeljka, 27. novembra 2000.
 Pravilna rešitev gesel iz 38. letošnje številke Nove Delavske enotnosti: 1. LONDON, 2. OXFORD, 3. CAMBRIDGE. Nagrado 5000 tolarjev prejme Majda Gruden, Ul. Goce Delčeva 25, 1000 Ljubljana.